

DZIŚ W NUMERZE:

Za pozwoleniem Karla Havlíčka str. 3

GŁOSIK - rubryka dziecięca str. 4

Tresuj swój stres str. 5

W derby górą Stonawa str. 8

**CZWARTEK
28 KWIECIA 2005**

NR 50

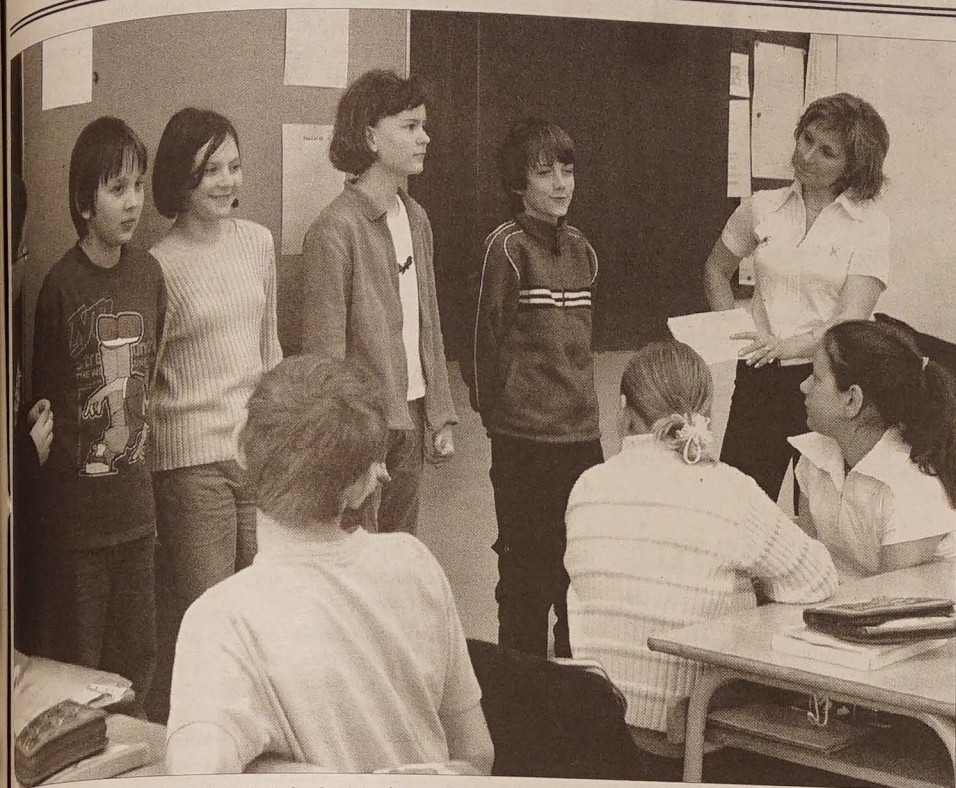
ROCZNIK LX

CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Karla Havlíček, prowadząc lekcję polskiego w nietradycyjny sposób, zmusza uczniów do myślenia i wyrażania swoich poglądów.

MÓWMY WPROST!

We wtorek międzyresortowa komisja rozstrzygnęła wreszcie problem wstrzymanej dotacji państwowej na wydawanie naszej gazety. Na pierwszy rzut oka wydawałoby się, że po naszej myśli. Pieniądże z Ministerstwa Kultury przyznane pod koniec ub. roku, aczkolwiek z dwumiesięcznym opóźnieniem, „Głos Ludu” otrzyma. Jest jednak jeszcze druga strona medalu. Według Pragi, uchybienie formalne w rachunkach **Wawrzyńca Fójcika** z 2002 r. musi zostać okupione karą, w rezultacie czego Kongres Polaków jako dotacjobiorca i wydawca gazety musi zapłacić 2,5 mln Kc grzywny. Szkopuł w tym, że jego na taki wydatek nie stać.

– *Brzemie, jakie na nas nałożono, jest zbyt ciężkie, żeby je udźwignąć. Liczymy na to, że pomoc skądś nadejdzie, że twarde brzośnie ustawy złagodzi ludzka decyzja. Przecież tu nikt niczego nie ukradł, dotację przeznaczono na cel, na jaki została ona przyznana, i normalnie ją rozliczono – uważa prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, który przyznaje jednak, że już w chwili obecnej można mówić o niepowetowanej stracie dla naszego społeczeństwa. Karę, jakkolwiek w ratach, trzeba będzie bowiem spłacać. – Ktoś powinien za to ponieść konsekwencje. Jakże? Na to jest jeszcze za wcześnie – dodaje, mając na myśli W. Fójcika, po czym precyzuje, że Rada Kongresu Polaków zajmie się tą sprawą na najbliższym swoim posiedzeniu. Cóż, należy się spodziewać, że na owym posiedzeniu nie zabraknie winowajcy. W. Fójcik wszedł bowiem w skład Rady również w tej kadencji. Moim pytaniem, skąd wziąć owe 2,5 mln Kc na uiszczenie kary, zdaje się być zaskoczony. – Trzeba podać odwołanie, co innego? Tak to teraz przecież chodzi – słyszę w słuchawce. Niemniej również prezes Szymeczek zapewnia, że istnieją jeszcze standardowe kroki rozwiązania problemu, które natychmiast zostaną poczynione i że należy żyć nadzieją, że w jak najszybszym czasie przyniosą one spodziewane skutki.*

Prawdziwych przyjaciół, ponoć, poznajemy w biedzie. Kongres Polaków i nasza gazeta takowych oczekuje...
BEATA SCHÖNWALD

LEKCJE POKAZOWE SĄ KONTYNUOWANE

Pomysł chwycił

WAWRYŃCINA (bag) – Możliwość konfrontacji własnych metod pracy ze sposobami nauczania stosowanymi w innej szkole, lansowana przez Centrum Pedagogiczne w Czeskim Krumphovie, organizatora wizytacji, zyskuje coraz większe zainteresowanie Polaków.

Lekcja pokazowa z języka polskiego, która odbyła się we wtorek w czeskiej podstawówce, poświęconej historii, zaliczyła sukces. Wśród gości znaleźli się: Karol i Irena, zaprzeczając opinię, iż nie ma różnic między różnymi metodami nauczania. Wskazując na różnice istotniejszych zmian w sposobach prowadzenia zajęć w klasach wyższego stopnia. Praca w grupach, elementy dramy, wykorzystanie wiedzy z geografii i historii, praca na samodzielnie kształtowanie sposobów ucznia i inne metody, stosowane podczas lekcji prowadzonej przez Ewę Cielecką w klasie 6., były powodem na to, że istnieje tu cały szereg możliwości, tylko po nie sięgamy.

Uczniowie próbowali znaleźć od-

Na rower!

WAWRYŃCINA (wak) – W najbliższej przyszłości powstanie centrum i na trasach miasta nowe trasy rowerowe. W pierwszej kolejności wybudowane zostanie trasa rowerowa, która przebiega przez Cierlickiem i Cierlickiem. Następnie przyjdzie kolej na ścieżki w centrum miasta. Wskazując na różnice istotniejszych zmian w sposobach prowadzenia zajęć w klasach wyższego stopnia. Praca w grupach, elementy dramy, wykorzystanie wiedzy z geografii i historii, praca na samodzielnie kształtowanie sposobów ucznia i inne metody, stosowane podczas lekcji prowadzonej przez Ewę Cielecką w klasie 6., były powodem na to, że istnieje tu cały szereg możliwości, tylko po nie sięgamy.

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie zmienne z przeważającymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 13-17 st., nocą 4-8 st.

PIĄTEK – Zachmurzenie zmienne z przeważającymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 14-18 st., nocą 6-2 st.

ISSN 1212-4222
05050
1212422041

SŁUŻBY GRANICZNE W KONSULACIE RP

Trzymają wspólny front

OSTRAWA (mro) – O wymianie doświadczeń, o wspólnych akcjach i o tym, jak będzie wyglądać czesko-polska granica w 2007 roku, po wejściu w życie obowiązywania w Republice Czeskiej i Rzeczypospolitej Polskiej europejskiego układu z Schengen, mówiono podczas wtorkowego spotkania służb granicznych w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie.

Na spotkanie, które już tradycyjnie przed i po sezonie turystycznym

organizuje polska placówka konsularna, przybyli przedstawiciele policji, straży granicznej i celników obydwu krajów.

Wszyscy zebrani potwierdzali, że współpraca układa się bardzo dobrze. – *Systematycznie spotykamy się z kolegami z Polski na „zebraniach granicznych” – powiedział „GL” Jan Husar, szef Policji dla Cudzoziemców okręgu północnomorawskiego. – Z momentem zaniku granic, likwidacji jakiegokolwiek kontroli osób przekraczających granicę, współpraca rozwinię się w innych formach. Planowane jest stworzenie czesko-polskiego centrum koncentrującego tok informacji – dodał. Współpracę transgraniczną ceni sobie Andrzej Florczak, pierwszy zastępca Komendanta Wojewódzkiego w Katowicach. – Mam wiele wspólnych tematów – zauważa.*

ciąg dalszy na str. 2

LUDZIE PYTAJĄ, GDZIE W RAZIE CZEGO SIĘ UKRYĆ

Schrony nie do schronienia

BOGUMIN (h) – Urząd Miejski w Boguminie postanowił część swojego majątku wystawić do publicznej licytacji. Chodzi tym razem nie o domy czy działki, lecz o schrony. Mówiąc ściślej – o podziemne schrony, które w przeszłości zostały tak skonstruowane, aby wytrzymały uderzenie fal ciśnienia w przypadku potężnych eksplozji.

Schronów takich jest w mieście 28, z tego połowa jest majątkiem miasta, a połowa należy do dużych przedsiębiorstw. Schrony miejskie w razie potrzeby mogłyby pomieścić około półtora tysiąca osób. Ponieważ jednak od ub. roku państwo przestało łożyć na ich utrzymanie, a stosowna ustawa umożliwia ich likwidację, miasto postanowiło pozbyć się swoich schronów, a tym samym związanych z nimi kosztów.

Wszystkie schrony znajdują się w pomieszczeniach piwnicznych pod

domami mieszkalnymi przede wszystkim w centrum miasta. Niektóre są w zadowalającym stanie, w innych trzeba tu i tam wypompowywać wodę, jeszcze inne są zaniedbane. Utrzymanie schronów kosztuje rocznie około 100 tys. koron. W niedługim czasie niektóre przekształcą się już w normalne piwnice, w innych powstaną być może jakieś warsztaty czy magazyny.

Lokatorzy dzielnic, pod którymi znajdują się schrony, często o ich istnieniu nawet nie mieli pojęcia. Teraz jednak niektórzy zastanawiają się, gdzie w razie czego ludzie mieliby się schronić. Pytając, nie precyzują ewentualnego niebezpieczeństwa, bo nie bardzo wiedzą, co i jak konkretnie mogłoby im dziś zagrażać. Urzędnicy miejscy uspokajają, mówiąc, że schrony pozostaną przecież na swoim miejscu, pomimo że będą miały innych gospodarzy i będą wykorzystywane na co dzień do innych celów.

MNIEJ WYPADKÓW, WIĘCEJ CIĘŻKICH OBRAŹEN

BESKIDY (wak) – Na trasach narciarskich i szlakach turystycznych w Beskidach zakończył się sezon zimowy. Podczas niespełna pięciu miesięcy (od 1 grudnia 2004 do 15 kwietnia 2005) wydarzyło się tu 640 wypadków, czyli o 40 mniej aniżeli w ub. roku.

– *Wypadków było wprawdzie mniej, więcej jednak osób doznało ciężkich obrażeń ciała, które stanowiły dwie trzecie ogólnej liczby. Ponad sto razy pomocy rannym udzielała „ER-ka”, a trzynastu osób przewieziono śmigłowcem do Szpitala Uniwersyteckiego w Ostrawie Porubie. W tym sezonie prowadzono także akcje*

poszukiwawcze 14 zaginionych w górach turystów – mówi Radim Pavlica, szef beskidzkiej grupy GOPR. – *Narciarze głównie skręcali lub łamali nogi*

Podsumowano sezon

i ręce. Zdarzały się także poważniejsze urazy kręgosłupa i głowy.

Zdaniem naczelnika grupy beskidzkiej, przyczyną większości wypadków jest brawura połączona z niewielkimi umiejętnościami. Wielu narciarzy, a

ostatnio snowboardzistów zapomina o tym, że nie są sami na stoku. Wielu wydaje się, że mają przed sobą alpejskie trasy o szerokości tysiąca metrów, a nie kilkudziesięciu. Niektórych kontuzji można by było uniknąć lub zmniejszyć ich skutki, gdyby poszkodowani używali kasków ochronnych.

Grupa Beskidzka GOPR liczy 14 zawodowych ratowników oraz 65 ochotników i dysponuje 14 skutrami śnieżnymi. Swym zasięgiem obejmuje tereny Wielkiego Polomu, Jaworowego, Łysej Góry, Gronia, Pustewen, Radhoszcza, Solania oraz Kohutki.

Z przesiadką do Los Angeles

OSTRAWA (mro) – Jak wszystko dobrze pójdzie, 23 maja samolot linii „CIRRUS Airlines” zainauguruje regularne połączenie lotnicze województwa morawsko-śląskiego z bawarską metropolią. Połączenie tym ważniejsze, że tylko z jedną przesiadką.

„CIRRUS Airlines” jest spółką niemiecką, partnerem Lufthansy, w której to – jak zapewnia dyrektor Mosznowa **Michał Červinka** – już od jutra można będzie rezerwować oraz kupować bilety lotnicze Ostrawa – Monachium. Loty zainauguruje maszyna Dornier 328 z 31 miejscami na pokładzie. Aby przelot opłacił się przewoźnikowi, w podróż musi się wybrać 7 biznesmenów (przelot tam i z powrotem tysięcy euro) lub 17 podróżnych (klasa turystyczna tam i z powrotem 270 euro).

Ostrawa jest pierwszym portem lotniczym „CIRRUS Airlines” w RC. Przewoźnik ten lata np. do Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Austrii czy Macedonii.

Polonistyczny czterogłos

OLOMUNIEC (kor) – Na Uniwersytecie Pałacowego w Olomuńcu zakończyła się dzisiaj dwudniowe międzynarodowe warsztaty młodych polonistów z RC, Polski, Słowacji i Węgier pn. „Czterogłos polonistyczny”. Spotkanie polonistów jest organizowane w ramach projektu „Fellowship of Young Visegrad Polonists” i finansowane przez Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki i olomuńską uczelnię. Młodzi poloniści wzięli wczoraj udział w warsztatach literaturoznawczych. Dzisiejsze przedpołudnie spędzą na warsztatach językoznawczych, po obiedzie zaś odbędzie się druga część spotkania poświęconego literaturoznawstwu.

„Czterogłosowi” towarzyszą też liczne imprezy. Dzisiaj wieczorem będzie to pokaz nagrania przedstawienia teatralnego „Kalkwerk” w reż. **Krystiana Lupy**. W pierwszym dniu zaś poloniści obejrzą film „Warszawa” w reż. **Dariusza Gajewskiego**. Zaolziańskim akcentem było w śróde spotkanie poetyckie pn. „Na granicy”, którego bohaterami byli poeci **Renata Putzlicher** i **Bogdan Trojak**.

Warto dodać, że pochodzący z Wędrzyni Trojak otrzymał w tych dniach nagrodę „Magnesia Litera 2005” w kategorii poezji za swój najnowszy, czwarty tomik poetycki pt. „Stryc Kaich se ženi”.

Znad Wisły

■ Katowicki Instytut Pamięci Narodowej przedstawił zarzuty przekroczenia uprawnień pięciorgu członkom Rady Państwa PRL, którzy 13 grudnia 1981 roku podpisali dekret o stanie wojennym. Zdaniem IPN, uchwalając dekret, dopuścili się oni zbrodni komunistycznej. Może im grozić do trzech lat więzienia. Konstytucja PRL określała, że Rada Państwa mogła wydawać dekryty i podejmować decyzje o stanie wojennym w przerwach między sesjami Sejmu. Jednak w grudniu 1981 roku Sejm obradował. Z 17 ówczesnych członków Rady Państwa żyje sześciu: Kazimierz Barcikowski, Ryszard Reiff, Eugenia Kempara, Tadeusz Witold Młynicki, Emil Kołodziejczyk, Krystyna Marszałek-Młynicki. Pięciu z nich stanęło przed sądem. Zarzuty nie zostaną postawione Reiffowi, który odmówił podpisania dekretu.

■ Gdyby wybory parlamentarne odbyły się w połowie kwietnia, wygrałaby je Platforma Obywatelska z 26 proc. poparciem, przed Prawem i Sprawiedliwością – 20 proc. i Ligą Polskich Rodzin – 14 proc. – wynika z najnowszego sondażu Pentora. Czwarte miejsce zajęłaby Samoobrona z 11 proc. głosów. Do parlamentu weszłaby koalicja SLD-UP z 7 proc. i PSL – 6 proc. Na granicy prognozy wyborczego 5 proc. znalazłaby się Unia Wolności.

■ Stołeczna policja zatrzymała ośmiu członków gangu zajmujących się brutalnymi rozbójami, m.in. napadami na ludzi wychodzących z pieniędzmi z banków.

■ Z przeszkodami zainaugurowano loty taniego przewoźnika firmy DauAir. 33-miejscowy turbosmigłowiec SAAB z pasażerami na pokładzie krążył w pobliżu granicy polskiej czekając na wpuszczenie w powietrzny obszar Polski. W pewnym momencie dookoła samolotu pojawiły się wojskowe myśliwce. Polski Urząd Lotnictwa Cywilnego stwierdził, że nie otrzymał niezbędnych dokumentów. Centrala DauAir natychmiast wysłała ich kopie do Polski. Samolot wylądował na lotnisku Ławica.

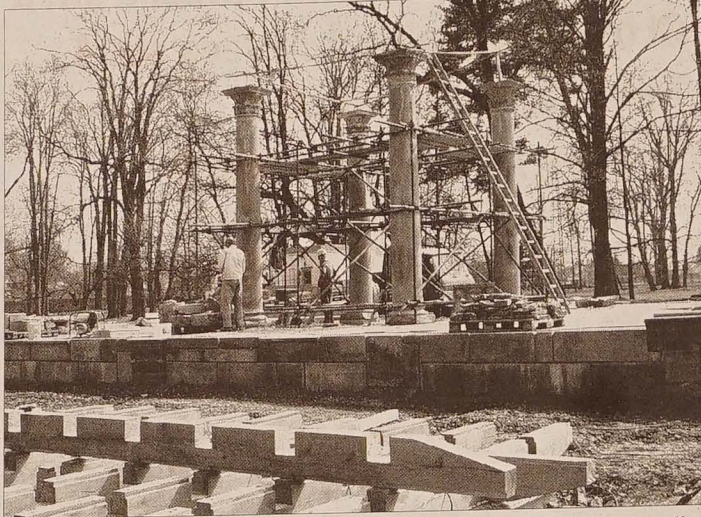
■ Z ujawnionych zeznań Marka Dochnała wynika, że Jan Kulczyk miał prowadzić rozmowy z Łukoilem na temat przejścia przez Rosjan polskiego sektora paliwowego. W sobotę lobbysta złożył takie zeznania na zamkniętym posiedzeniu sejmowej komisji śledczej ds. PKN Orlen. Protokół z przesłuchania przekazano we wtorek dziennikarzom. Dochnał opisał w swych zeznaniach spotkanie Kulczyka z szefem Łukoila w Londynie. To właśnie wtedy miały być omawiane szczegóły wejścia rosyjskiego biznesu do polskiego sektora paliwowego. Według Dochnała przychylni temu byli ludzie z kancelarii prezydenta.

■ Lech Wałęsa został pozwany do sądu przez grupę słuchaczy Radią Maryja. 92 osoby złożyły w gdańskim sądzie dwa pozwы o naruszenie dóbr osobistych przez byłego prezydenta. Domagają się przeprosin i 106 tys. zł. zadośćuczynienia. W lutym zbulwersowana audycja w Radiu Maryja Lech Wałęsa napisał w liście otwartym: „na całym świecie będą ostrzegali przed Wami nazywając Was grupą psycholi od Rydzyka”. Potem tłumaczył, iż tego sformułowania użył nie pod adresem słuchaczy, a twórców linii politycznej toruńskiej rozgłośni.

■ Twórca Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy zrzekł się otrzymanych „Wiktorów”, nagród dla najpopularniejszych osobowości telewizyjnych. Jerzy Owsiak w liście otwartym wyraził oburzenie z powodu przyznania specjalnego „Super Wiktora” prezesowi „Polsatu” Zygmuntovi Solorzowi-Zakowi. Owsiak podkreślił, że Solorz to biznesmen, a „Wiktor” nie były przeznaczone dla takich osób.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. Urząd Miejski w Karwinie

Z grobowca altana

Wrz z nadejściem wiosny podjęto w Karwinie przerwane na okres zimy prace restauratorsko-konserwatorskie nad pozostałościami byłego grobowca hrabiego Larischa, dawniej dominaty Karwiny Kopalń. Resztki klasycystycznej budowli przeniesiono do parku frysztackiego. Cztery kolumny z piaskowca zwieńczone kapitelami przeszły kompletną konserwację. Już wkrótce przykryje je dach. W ten sposób powstała altana zostanie udostępniona zwiedzającym w maju br. (mro)

Majówka z Zaolziakami

ZAOLZIE/JAWORZE (kor) – Kolejną wspólną imprezą zaowocowała kilkuletnia współpraca między gminami zaolziańskiego Mikroregionu Dorzecza Stonawki a polską wsią Jaworze, leżącą na pograniczu powiatów bielskiego i cieszyńskiego. W najbliższą niedzielę wójtowie wsi Mikroregionu wybiorą się do Polski na odbywające się w dniach 1-3 maja „Polsko-Czeskie Dni Europy w Jaworzcu”, czyli „Jaworzańska Majówka 2005”. W programie trzydniowej imprezy, która odbędzie się w jaworzańskim

amfiteatrze i na wzgórzu Goruszki, zaprezentują się m.in. miejscowe zespoły „Jaworze”, „Jaworek” i EKG. Zaolzie będą natomiast reprezentować m.in. zespoły „Oldrzychowice” i „Kanafas”, chór „Godulan-Ropica” oraz uczniowie PSP w Gnojniku.

Trzymają wspólny front

Dokończenie ze str. 1
– Odnotaliśmy już sukcesy w zatrzymaniu groźnych przestępców, którzy po jednej czy po drugiej stronie granicy popełnili zbrodnie. Nikt już nie ma szans na bezkarne „buszowanie” za granicą. Tę opinię potwierdza Bohuslav Klimek, zastępca dyrektora Policji RC Okręgu Północnomorawskiego. – Współpraca jest doskonała! Współpracujemy ze strażą graniczną i policją z Katowic, ale i Krakowa i Warszawy, na bieżąco informujemy się wzajemnie. Ta koordynacja była widoczna zwłaszcza przy ostatnich wydarzeniach związanych z zapewnieniem transportu i przepustowości granicy pielgrzymom polskim zdążającym na uroczystości pogrzebowe papieża Jana Pawła II do Watykanu.

Piekawostki

Ale transakcja...

Indyjski wywiad sprawdza jak doszło do sprzedaży znajdującej się w centrum Delhi rezydencji premiera Indii. Jak donosi „Hindustan Times”, w internecie pojawiło się ogłoszenie o sprzedaży „wielkiej, wybudowanej z rozmachem posiadłości w sercu (...) Delhi z dostarczaną przez 24 godziny bieżącą wodą i elektrycznością”. Rezydencję kupił amerykański biznesmen, który zapłacił za nią 35 milionów rupii, czyli ponad 800 tys. dolarów. Niedługo potem przedsiębiorca otrzymał akt własności. Kiedy pod koniec marca przyjechał do Delhi, aby w rezydencji otworzyć swoje biuro, wyszło na jaw, że został oszukany.

Gorsza od »trawki«

Pracownikom nieustannie rozpraszanym przez e-maile i rozmowy telefoniczne inteligencja spada dwa razy bardziej niż osobom palącym marihuanę – wynika z badań przeprowadzonych dla firmy Hewlett-Packard. „Infomania” to uzależnienie od maili i SMS-ów. Ponad połowa ze 1100 ankietowanych przez londyński Instytut

Psychiatrii mieszkańców Wielkiej Brytanii stwierdziła, że zawsze odpowiadają na maile „natychmiast” lub tak szybko, jak się da, a 21 proc. przyznało, że „z przyjemnością” przerwałaby w tym celu spotkanie towarzyskie czy biznesowe. Aż 62 proc. badanych przebywając w domu lub na wakacjach sprawdzało pocztę w poszukiwaniu wiadomości związanych z pracą. Efekt ciągłego rozpraszenia przez nadchodzące wiadomości przypomina skutki nieprzespanej nocy. Wg badań, nadmierne wykorzystywanie technologii służących komunikowaniu powodowało spadek inteligencji sięgający 10 pkt. IQ, czyli dwa razy większy niż spadek stwierdzony u osób palących marihuanę.

Oczy niczym rentgen

Młoda Rosjanka, która twierdzi, że widzi wewnątrz ludzkiego ciała, jest również w stanie diagnozować choroby na podstawie samych tylko zdjęć pacjentów – uważają naukowcy z Japonii. Natalia Demkina została poddana serii testów, których celem jest zbadanie niezwykłych właściwości jej wzroku

OFERTA ŚMIECHU WARTA?

Górnik w spódnicy

OSTRAWA/KARWINA (wak) – Bezrobotne kobiety w Ostrawie otrzymują ostatnio ofertę pracy w charakterze... górnika w kopalniach węgla kamiennego.

– Być może ktoś z tej oferty będzie się śmiać. Być może dla kogoś będzie ona komiczna, ale prawdą jest, że propozycja pracy pod ziemią faktycznie istnieje – mówi Svatava Baďurova, rzeczniczka prasowa ostrawskiego UP. – Ustawa, umożliwiająca kobietom pracę górnika pod ziemią, wprowadzona została w RC przed dwoma laty. Wcześniej prawo zabraniało zatrudniania kobiet w podziemiu. Zwolenniczki równouprawnienia kobiet i mężczyźni uważały to za dyskryminację, przepis więc zmieniono.

Zdaniem Michaeli Marxowej-Tominowej, znanej działaczki ruchu feministycznego, która wypowiedziała się w tej sprawie na łamach gazety „Lidové noviny”, nie chodzi w tym przypadku o to, by kobiety werbować do kopalń. – Każdy ma jednak prawo do wyboru zawodu. Np. wobec mężczyzn nie wprowadzono zakazu pracy w żłobkach czy przedszkolach.

Propozycja zatrudniania kobiet pod ziemią „ubawiła”, ale równocześnie przeraziła górników. Nie potrafili sobie bowiem oni wyobrazić, by pod ziemią, gdzie mężczyźni pracują

często obnażeni, pracowały również kobiety. Pod ziemią nie ma też ani toalet, ani toalet. Nie wiadomo więc, jak kobiety, kilkaset metrów pod ziemią, utrzymywałyby higienę osobistą.

Jak powiedziano nam w Przemysłowym Urzędzie Pracy w Karwinie z propozycji – pierwszej tego rodzaju we współczesnej historii RC – zainicjowała przedstawicielka płci pięknej nie skorzystała. Panie bowiem są zdania, że w takich warunkach i przy tak trudnej pracy fizycznej nie dalyby rady.

MATEMATYCZNA POLSKICH SZKÓŁ

W mocnej konkurencji

TRZYNIEC (man) – Matematyka w formie zabawy – pod taką nazwą był się we wtorek w gimnazjum trzynieckim konkurs matematyczny uczniów szkół podstawowych.

Wzięło w nim udział 75 uczestników z 12 szkół podstawowych. Swoje talenty wystawiły również obie podstawówki z Trzyczynki oraz szkoła z Bystrzycy. W obu kategoriach (pierwsza – klasy 6 i 7, druga – klasy 8 i 9) trzyosobowe drużyny miały do rozwiązania siedem przykładów.

Uczniowie dopingujący swoich uzdolnionych matematycznie kolegów wzięli udział w konkursie publiczności. Wygrali ci, którzy w najkrótszym czasie zdolali rozwiązać wyznaczone zadania. Wyniki zostały również wychowawcy wszystkich drużyn.

W obu kategoriach ze zwyciężyli uczniowie szkoły podstawowej przy ul. Slezkiej. Z podstawówek najlepiej wypadła tematycy PSP przy ul. Dworcowej. Trzyniec – w starszej kategorii 3., a w młodszej 7. miejsce.

Pomysł chwycił

Dokończenie ze str. 1

Do świata mitycznego powrócą szóstaki jeszcze w czwartek podczas lekcji bibliotecznej w Oddziale Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie, gdzie przygotowano dla nich konkurs. Zbieżność tematów z lekcją na niższym stopniu, jaką zaprezentowano pod koniec marca w Milikowie, acz przypadkowa, pozwoliła niektórym uczestnikom dokonać ciekawych porównań. Dyskutowano też nad zasadami podziału dzieci na grupy. Dyrektor Jadwiga Palowska zwróciła uwagę na fakt, że współczesna pedago-

gika podkreśla dużą możliwość uczenia się dziecka od dziecka, bo dzieci przekazują sobie nawzajem wiadomości bardziej zrozumiałym językiem. Dlatego warto lepszych uczniów angażować do nauczania słabszych. Powiedziała też, że lekcja pokazała to dla nauczyciela wyzwanie. Sam sobie uzasadnia właściwość obranej drogi. Obserwatorom zaś analiza warsztatu kolegi daje wiele impulsów. Nawet to, co się nie udało, nawet negatywne sprawy potrafią w jakiś sposób zaowocować. Dlatego warto urządzać podobne spotkania.

»Orlen« na czeskich drogach

BRUKSELA (mro) – Komisja Europejska wyraziła zgodę na przejęcie czeskiej spółki naftowej „Unipetrol” przez polską spółkę „PKN Orlen”. Komisja doszła do wniosku, że ta fuzja nie zaciąży na konkurencyjności rynku europejskiego, dlatego, iż zakresy działania obydwu podmiotów w znaczącej mierze się nie pokrywają.

„PKN Orlen” koncentruje się na przetwarzaniu surowej ropy, jej produkcji oraz produkcji towarów ropopochodnych, magazynowaniu, transporcie oraz dystrybucji ropy.

„Unipetrol” swoją czynność rozwija w dziedzinie materiałów napędowych i ropy, ale również w przemyśle chemicznym, produkcji nawozów i tworzyw sztucznych.

Obydwie spółki były monopolistami na swoich rynkach. Przejęcie przez „PKN Orlen” „Unipetrolu” stworzyło warunki do powstania ważnego regionalnego przedsiębiorstwa, jednak, jak zauważa Komisja Europejska, o ograniczeniu zasięgu w porównaniu z ponadnarodowymi spółkami działającymi w tej branży w tym samym regionie.

„przeświecającego” ciało ludzkie tak jak promienie rentgenowskie. Wcześniejsze testy dały niejasne rezultaty, niezwykłą dziewczyną zajęli się potem eksperci z uniwersytetu w Tokio. Z ich eksperymentów wynika, że Demkina nie tylko widzi stan wnętrza ludzkiego ciała, ale także rozpoznaje choroby ludzi, oglądając jedynie ich niewielkie paszportowe zdjęcia.

Post w... zoo

Zwierzęta w ogrodzie zoologicznym w Tel Awiwie karmione są macami – czyli praśnym pieczywem – a nie zwykłym chlebem. Dzieje się tak z powodu 8-dniowego święta Pesach, w czasie którego pobożni Żydzi jedzą tylko mace. Dyrekcja ogrodu zoologicznego „Safari” tłumaczy, że podając zwierzętom mace chce uszanować uczucia wierzących Żydów, zwiedzających ZOO w świątecznym tygodniu. Pokarm podawany zwierzętom jest pod kontrolą rabina. Dbano o jego koszerność, czyli zgodność z regułami ortodoksyjnego judaizmu. Karmienie zwierząt macami wywołało jednak krytykę i kpiny wielu izra-

elskich publicystów. Podobno najmniej smakują małpom i słodkimi macami. Maca to jeden z najważniejszych symboli święta Pesach, obchodzonego na pamiątkę cudownego wycięcia Żydów z niewoli egipskiej.

Przesądni Niemcy

Aż 42 proc. Niemców jest przekonanych, że czterolistna koniczyna przynosi szczęście, podobnie jak spłatanie gwiazdy i spotkanie kominiana. Liberty, który od 1980 roku prowadzi badania w Allensbach (Bawaria, Wirtembergia) pokazują, że w tym rodzaju przesądów Niemcy prawie dwa razy więcej wierzą niż w latach 1970. Pecha z przesądami przyniesie czarny kot, który przyniesie nam drogę, ale tylko od przodu. Prawe. Za to znaleźcie szczęście i pieniądze. Jest gwarancja usłyszenia kukułki. Podobnie jak usłyszenie kukułki, gdyby ktoś zniszczył gniazdo, musi się liczyć z tym, że będzie dawać krwawe mleko.

Za pozwoleniem Karla Havlíčka

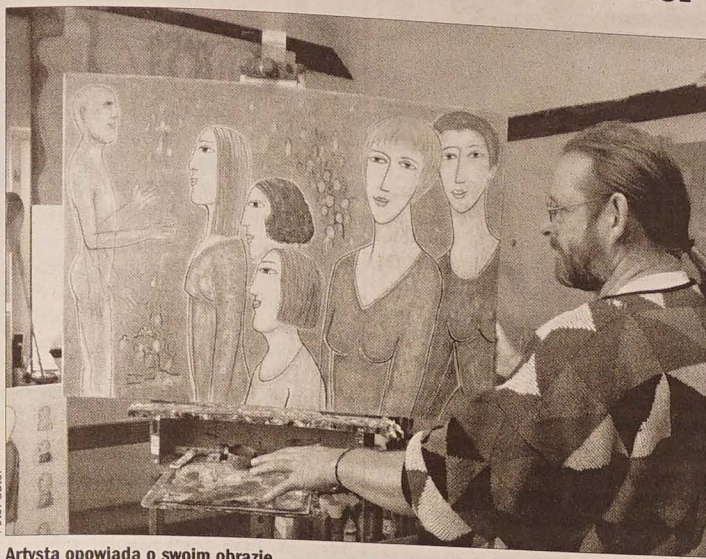
Polski plastik tworzy na Wyżynie Czesko-Morawskiej...
 w Polsce, w tym wielu artystów.
 w połowie polskiej gminie koło
 Brodu żyje i tworzy polski
 artysta Andrzej Krawczyszyn.
 w grafiki sygnuje krótkim
 T. A. K. Pod tym
 jest w całej Europie,
 jest za oceanem.

Oryginalny plastik z okna swe-
 go atelier ogląda szeroka pano-
 ramę doliny wylotowej przez
 Sazawę, ciągnącej się daleko, aż
 do horyzontu, podobno samego pep-
 eru. Kiedy oderwie wzrok od
 horyzontu, widzi dach domu
 Karla Havlíčka Borovského
 wmurowaną w mur
 i polski poeta, dziennikarza i poli-
 tycy, który całe swoje życie, twórczość
 poświęcił na rzecz swego narodu
 na Adamie Mickiewiczu.

Malarz i grafik urodził się co praw-
 da w Wrocławiu, ale korzenie jego ro-
 dziny sięgają Lwowa. Na stole w kuch-
 ni właśnie rozczytana publikacja
 Frasa Galicja, którą plasty-
 k zdobył dzięki jednej
 z księgarń w RC, należącej do
 Wirtha z Czeskiego Cieszyna. –
 skąd wywodzi się mój
 wyjątkowy plastik, który prawdzi-
 wicie rozpoczął przy Sonetach
 – Mogę je czytać na okrągło

W okresie 1969 – 1972 skończył
 w Poznaniu, jego matka do tej po-
 chłubiła w Wielkopolsce, w Roszko-
 przed 32 lata los skierował
 aż na Wyżynę Czesko-Mo-
 wską. W młodości był tu na wyciecz-
 kę, przystąpił do Związku
 wkrótce osiedlił się tu na stałe.
 konserwatorium ukoń-
 znanego malarza prof.
 i prywatnie dodatkowo
 i malarstwo w plastyka Petra

Przed kilkanaście laty naprzeciwko domu
 Karla Havlíčka Borovského
 zrekonstruował stary budynek,
 mieszka razem z żoną Libuśą
 oraz psem. Miłośnicy jego
 muszą pojechać do leżą-
 na odludziu Borowej. Na wspólny
 z młodymi miejscowymi pla-

Artysta opowiada o swoim obrazie.

stykami zawiązał także ambasador RP
 w Republice Czeskiej, **Andrzej Kraw-
 czyk**, który zaprosił Krawczyszyna do
 ambasady.

Obrazy i grafiki Krawczyszyna moż-
 na było obejrzeć podczas licznych wy-
 staw krajowych, ale także w Londynie,
 Danii oraz w Kanadzie, plastik przygo-
 towuje też swoją pierwszą wystawę w
 Warszawie. Jego dzieła można znaleźć
 w licznych kolekcjach prywatnych w
 Europie oraz Ameryce Północnej; nie-
 które jego obrazy nabyły także galerie
 państwowe. Część jego twórczości
 można obejrzeć także na stronie in-
 ternetowej www.fliptak.com.

W twórczości Krawczyszyna domi-
 nuje krajobraz Wyżyny Czesko-Moraw-
 skiej, po ostatnim pobycie w nadmor-
 skim Sarbinowie powstało kilka grafik
 o tematyce morskiej. – Przed czterema
 laty założyliśmy z czeskimi kolegami
 grupę twórczą TAK YAK – zdradził
 podczas rozmowy. W atelier długo pra-
 cował nad swoim do tej pory najwięk-
 szym dziełem. Prawie że
 2 metry wysokie i 5 m szerokie płótno
 nazwane Zwykłe życie od pierwszych
 niedzieli kwietnia jest ozdobą pensjo-
 natu „Najdek” w Hamrach nad Sazawą.
 Podczas wernisażu miłośnicy dzieła
 mistrza nie mogli się pomieścić w sa-
 lach wystawowych!

♦ ♦ ♦
 Już po raz drugi w historii tej małej,
 stosunkowo wysoko położonej gminy
 na Wyżynie Czesko-Morawskiej prze-
 plata się czeska i polska kultura. Cy-
 tując znawcę literatury słowiańskiej J.
 Béliča, który napisał w 1947 r.: Zwłasz-
 cza w pierwszym etapie twórczości Ha-
 vlíčka można śmiało mówić o wpływie
 Adama Mickiewicza. Od razu po wy-
 daniu z seminarium Havlíček zagłę-
 bił się w lekturze prorockiej „Księgi na-
 rodu polskiego” Mickiewicza, podczas
 swej bytności na Rusi dokładnie studiu-
 je Konrada Wallenroda”. W reprezenta-
 tywnym wyborze z dzieła Havlíčka Sto
 razy spłun do morza (Złoty fund poezie
 Československého spisovatele, 1990)
 znaleźć można 24 tłumaczenia poezji
 Mickiewicza jego pióra. Dodać należy,
 że Havlíčka Elegie tyrolskie znane są
 Polakom np. z tłumaczeń Józefa Wacz-
 kowa, natomiast pełen podziwu stosu-
 nek Havlíčka wobec Polaków szcze-
 gółowo opisuje w swej książce Karel
 Havlíček Borovský w kręgu literatury
 polskiej Krystyna Kardyni-Pelikánová.

Miłośnik twórczości polskiego
 wieszca Havlíček zapewne nie miał
 nawet pojęcia o tym, że w wąskiej
 uliczce, naprzeciwko jego domu ro-
 dzinnego, osiedlił się polski malarz i
 grafik. (ih)

W 60. ROCZNICĘ WYZWOLENIA OBOZU KONCENTRACYJNEGO DACHAU

Zdążyli w ostatniej chwili

Jutro mija 60 lat od chwili, kiedy to obóz koncentracyjny Dachau został wy-
 zwolony przez oddział armii amerykańskiej. Spośród byłych więźniów żyje już
 niewielu. Niektórzy pozostawili po sobie pamiątki tak jak mój ojciec **Rudolf
 Paszek**, który po przebyciu więzienia w Cieszynie i obozu koncentracyjnego
 Sachsenhausen we wrześniu 1940 r. został przewieziony do Dachau i tam po-
 został aż do wyzwolenia.

Obóz koncentracyjny Dachau zaczęto budować w 1933 roku, gdy Hitler
 doszedł do władzy. Pierwszymi więźniami byli Niemcy – niemieccy komuniści,
 niemieccy księża. W miarę tego, jak Hitler zdobywał ościennne państwa, do obo-
 zu zaczęli napływać więźniowie różnych narodowości. Więźniowie byli ubrani
 w drelichowe ubrania w paski, tzw. pasiaki i byli oznaczeni kolorowymi trój-
 kątem. Polacy mieli trójkąt czerwony z literą P, a nad nim numerem więźnia,
 zawodowi zbrodniarze nosili trójkąt zielony, asocjalni czarny, badacze pisma
 świętego fioletowy, homoseksualni różowy, bezpaństwowi niebieski itd.

W obozie panowały nieludzkie warunki. Za byle głupstwo można było otrzy-
 mać meldunek karny, a to oznaczało czasem słupek, a czasem 25 batów na
 koźle. Największym udręczeniem dla więźniów było godzinowe stanie na pla-
 cu apelowym w mrozie czy w deszczu i to trzykrotnie w ciągu dnia, co nieraz
 powodowało, że wielu więźniów nie wytrzymało i umierało na zapalenie
 płuc. Wikt był niewystarczający. Głód wyczerpywał więźniów do ostateczno-
 ści. I gdyby nie zezwolenie władz obozowych jesienią 1942 roku na otrzymy-
 wanie paczek, nikt z więźniów by nie przeżył. Rozpowszechniony był świerz-
 w, tyfus.

Zbliżał się koniec wojny. Często było słychać spadające bomby na pobliskie
 miasto Monachium. Do obozu zaczęły napływać transporty więźniów z innych
 ewakuowanych obozów. W rezultacie liczba więźniów w Dachau sięgnęła
 32 000. Bloki przepelnione, zatłoczone. Krematorium nie nadążało z spalaniem
 zwłok więźniów zmarłych na tyfus... Dowództwo SS postanowiło przekazać
 obóz Amerykanom, lecz rozkaz Himmlera brzmiał: – *O oddaniu nie może być
 mowy. Obóz należy natychmiast ewakuować. Żaden więzień nie może dostać się
 żywy w ręce nieprzyjaciela.* Zaczęto więc przygotowywać ewakuację. Pierwszy
 transport 5 000 więźniów składał się z Niemców i Rosjan. Z tej liczby pozostało
 przy życiu 180. Następni więźniowie byli dwa razy wzywani do ewakuacji, któ-
 rą jednak za każdym razem z niewiadomych przyczyn odwołano.

Aż tu nagle 29 kwietnia, pod wieczór, po godz. 5 można było usłyszeć grom-
 kie wołania: – *Amerykany! Amerykany!* Kilkunastu żołnierzy amerykańskich
 wkroczało spokojnie na teren obozu. Wielka radość opanowała cały obóz. Wię-
 źniowie padali sobie w objęcia, płakali ze wzruszenia i szczęścia. Posterunki na
 wieżach strażniczych zostały zlikwidowane. Obóz SS już przed tym opustoszał.
 Niebezpieczeństwo ze strony Niemców nie zostało jednak zupełnie zażegnane.
 Nazajutrz Niemcy załując, że oddali obóz Amerykanom, a w nim przeszło 30
 tysięcy świadków ich okrucieństw, postanowili więźniów odbić i po swojemu
 zrobić z nimi porządek. Pośpiesznie zebraли swe siły, które były rozproszone w
 okolicy Dachau i w 11 tys. żołnierzy uderzyli na obóz. Amerykanie od chwili zdo-
 bycia obozu zaraz ściągali tu swoje posiłki, toteż gdy Niemcy uderzyli, nie byli
 zaskoczeni. Dysponowali też mocną artylerią, której hitlerowcy podobno wcale
 nie posiadali. Hitlerowcy, pozostawiając na placu boju 700 czy nawet więcej
 zabitych, zupełnie zrezygnowali z Dachau. Drugi raz obóz został uratowany.

Obóz zgodnie z planem miał być zajęty przez Amerykanów 30 kwietnia.
 Jak doszło do tego, że mały oddział na własną rękę skierował się w kierunku
 obozu? W obozie krążyły na ten temat dwie pogłoski. Podobno służąca, Czeska,
 pełniąca służbę w domu pewnego esesmana, podsłuchiwała rozmowę, że
 obóz ma być wieczorem zlikwidowany. Zawiadomiła więc Amerykanów i tak
 doszło do wyzwolenia Dachau już dzień wcześniej. Według przyjętych przez
 Amerykanów tajnych dokumentów kancelarii obozowej w Dachau, hitlerowcy,
 nie mogąc wyprowadzić więźniów poza obóz, postanowili zniszczyć ich w blo-
 kach, w których mieszkali. Bloki te mieli polać płynem łatwopalnym, a nastę-
 pnie podpalić, aby wszyscy więźniowie w ogniu i dymie ponieśli śmierć. Miało
 to nastąpić 29 kwietnia 1945 roku o godz. 9 wieczorem.

Druga wersja to, że Amerykanie na dworcu w Dachau zastali 50 wagonów
 pełnych martwych ciał więźniów z innych obozów (takie wagony rzeczywiście
 stały na dworcu) i to skłoniło ich do przyspieszenia zdobycia obozu.

Jeszcze w tym samym dniu 29 kwietnia plac apelowy zapelniał się po brzegi
 byłymi więźniami. Na balkonie tzw. *Zurhausu* ukazał się oficer amerykański
 i ręką dał znak, by się uciszone. W jednej chwili ucihła trzydziestotysięczna
 masa więźniów, a wtedy oficer powiedział po niemiecku – *Teraz jesteście wolni*.
 Po tych słowach wszyscy zaczęli wołać: *Dziękujemy, dziękujemy!*, a gdy oficer
 znów wezwał do ciszy, powiedział donośnym głosem również po niemiecku:
 – *Nie dziękujcie nam, ale Bogu.* To powiedziawszy zdjął hełm i rzekł: – *Teraz
 pomodlimy się razem* – i głośno odmówił Modlitwę Pańską.

Po wyzwoleniu powstało w obozie nowe życie. Bloki przyozdobiono flagami
 narodowymi. Na wszystkich blokach zakładano radio, by nawiązać łączność
 z całym światem. Tęsknota za domem rodzinnym potęgowała się z każdym
 dniem. Więźniowie zostali przewiezieni do byłych koszar we Freiman koło
 Monachium w celu przebycia kwarantanny i rekonwalescencji. Tam też zała-
 twiano formalności związane z repatriacją.

JADWIGA GALUSZKA

(Na podstawie pamiętnika Rudolfa Paszka oraz książki „Jasne promienie w Da-
 chau” napisanej przez długoletniego więźnia ks. bp. Franciszka Korszyńskiego).

Nasi kombatanci w Bolonii

W dniu 22-23 bm. siedemnastka
 kombatantów i podopiecznych z Za-
 lata oddała hołd poległym kolegom
 w kwaterach w Bolonię.

Stare miasto się nie zmieniło. Stoi
 Porta Maggiore, przez którą
 przed 60 laty wjechali na cariersach
 3. Dywizji Strzelców Kar-
 2. Korpusu Polskiego. To
 był swym dowódcą jako jeden z
 wjechali **Benedykt Hanak**
 w centrum wieża
 na której kapelan ks. **Rafał**
 zatknął sztandar polski.
 nie ma tego entuzjazmu i eu-
 miestkaciców, która towarzyszy-
 czolgom. Zaledwie syndyk
 jeszcze paru oficjalów, za to ze
 polskiej pełna gala. Kompania
 Wojska Polskiego, pocztę
 salwy na cześć tych, któ-
 Per nostra et vostra
 a więc dla naszych szczęściu z
 poległych, których groby znajdują
 w cmentarzu wojennym
 San Lazare. Są to: **Stefan Dąbrow-
 Józef Indeka** ze Zabrzega, **Józef Kisza** z
Emanuel Kocur z Karwiny, **Paweł Pindór** z Lesznej
Ludwik Polak z Mistrzowic.

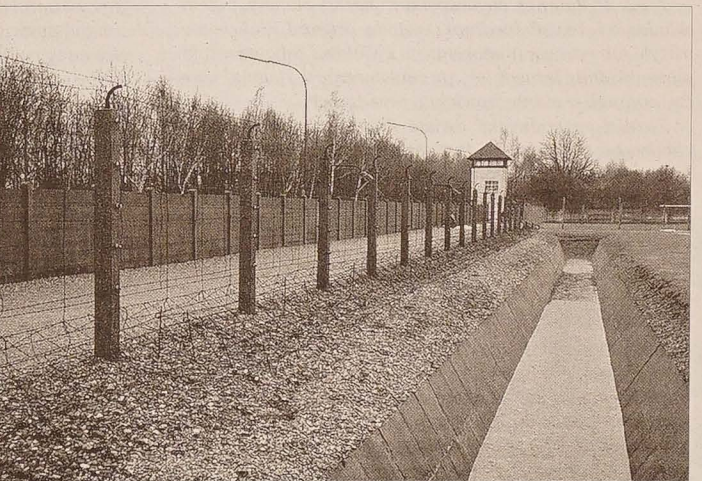
Centralne uroczystości z patriotyczno-religijnym pro-
 wadzący m.in. wicepremier RP pani **Jaruga-
 kierownik Urzędu ds. Kombatantów i Osób Re-
 minister **Jan Turski**, którzy nas później
 poczęstunkiem i towarzyskim spotkaniu.
 wicepremier znalazła czas, by osobi-
 każdemu kombatantowi rękę i zamienić z
 samą parę słów. Złożono również kwiaty przed pomnikiem**

Na bolonjskiej nekropolii **Paweł Badura** – Kronikarz Koła Polskich Kombatantów (drugi z le-
 wej) zapalił znicz i złożył wieniec na grobie pułkownika **Zbigniewa Kiedacza** – dowódcy XV
 Pułku Ułanów Poznańskich, który na jego oczach zginął w samochodzie terenowym w Ape-
 ninach. Na wstęgu zaś dopisał: Swemu dowódcy ułan z plutonu moździerzy **Paweł Dolak**
 (Badura) z Zaolzia.

II Korpusu w Parku im. gen. Władysława Andersa przy
 (!) ul. Lenina, a **Paweł Badura** złożył wianuszek spod Be-
 skidów swemu dowódcy plk. **Kiedaczowi**, który wyleciał
 na minie, zresztą jako bezpośredni świadek wypadku. W
 następnym dniu oddaliśmy hołd przy pomniku w Imoli.
 Tu odbywały się akurat zawody samochodowe, ale dzie-
 ki obecności karabinierów wszystko odbyło się bardzo
 sprawnie. Ze sporą dawką wzruszeń wsiadaliśmy do sta-
 rych, wystawionych tu Jeepów – popularnie zwanych Ła-
 zikami, które przypominały nam tamte niezapomniane
 chwile zakończenia działań wojennych we Włoszech.

BRONISŁAW FIRLA

Fragment Obozu-Muzeum w Dachau

Temat na dziś: PIES

Mam psa. Jest już „starszym panem”, bo skończył niedawno siedem lat.

A u psów lata liczymy inaczej niż u ludzi, bo żyją krócej. Mówi się, że jeden psi rok można porównać do ludzkich siedmiu.

Psy towarzyszą ludziom od tysięcy lat. Pomagają nam w pracy, pilnują domów, potrafią pomóc osobom niepełnosprawnym i wytropić groźnego przestępcę albo zaginione dziecko. Znane są psy łowieckie, pasterskie, ale też małe rasy „kanapowców”. Niezależnie od wielkości i rasy, wszystkie psy kochają swego pana. Ich wierność

jest przysłowiowa, ale bywają też niebezpieczne. Zdenerwowany, zły pies potrafi napaść na człowieka, potrafi dotkliwie zranić, a w prasie i telewizji raz po raz pojawiają się informacje o groźnych bojowych rasach, których przedstawiciele potrafią nawet zabić człowieka.

Dlatego my, właściciele psów, powinniśmy pamiętać, że nasz zwierzak nie jest zabawką, która odłożona, albo zapomniana, będzie sobie cichutko leżeć na półce. Żeby pies był naprawdę naszym wiernym i posłusznym czworonożnym przyjacielem, żeby nikogo

nie skrzywdził i wykonał nasze polecenia, musimy o niego odpowiednio dbać. Oznacza to nie tylko regularne karmienie i wyprowadzanie na spacer. Przede wszystkim musimy psa regularnie i konsekwentnie wychowywać. Psa można i trzeba nauczyć, jak ma się zachowywać i czego nie wolno mu robić.

Wielu z was pewnie ma też w domu psy. Napiszcie o nich do „Głosika”. Opowiedzcie, jak się wasz pies nazywa, ile ma lat, jak się nim opiekujecie, czy jest posłuszny i co potrafi zrobić. A może zdarzyły wam się z waszym psem ciekawe przygody? Możecie też narysować wasze czworonogi i przesłać do nas obrazki. Na wasze listy będziemy czekać do 15 maja. Te najbardziej opublikujemy w „Głosiku”, a jeśli przysłacie dużo rysunków, to może nawet urządzimy wystawę. Myślę, że nasi czworonożni przyjaciele na to zasługują.

*„Czy jest przyjaciel równy mu,
co ścieżkę wskaże ci,
Uczciwe serce, wierny druh,
duch wielki w oczach łśni.
Artysta w pracy,
w sportach mistrz,
rodziny i stad stróż.
Faworyt królów,
pieszczoch dam,
to przecież pies i już!
Choć ciałem raczej mały,
to podbił on świat cały...”*

cytat z książki „Okiem psa” J. Fishera

Popatrzcie jaki ładny piesek pilnuje wejścia do muzeum w Wiśle! Jeśli wybieriecie się do niedalekiej Wisły na wycieczkę, będziecie mogli nie tylko przyjemnie spędzić czas, zwiedzić muzeum i inne ciekawe miejsca, ale też obejrzeć w budynku Wiślańskiego Centrum Informacyjnego czekoladowy posąg Adama Małysza – najsynniejszego mieszkańca tego beskidzkiego miasteczka.

Fot. KROPKA

Głosikowa Korespondencja

Dziś długi fragment listu o przedszkolakach z Oldrzychowic:

Śmieci mniej, Ziemi lżej

Edukacja ekologiczna jest na porządku dziennym w przedszkolach, również w Oldrzychowicach. Dzieci mają tu bliski kontakt z przyrodą i z przemysłem, trzyniecka huta jest widoczna i pod oldrzychowickim lasem. Zabawy, teatryki, konkursy o środowisku uświadamiają dzieciom fakt, że by zdrowym być, to trzeba z przyrodą w zgodzie żyć.

W kąciku przyrody okresowo uprawiają i pielęgnują rośliny, badają czystość śniegu i wyciągają wnioski z zabaw badawczych. Codzienne spacerki w pobliskim lesie kształtują pozytywny stosunek do przyrody, dzieci mają wybrane swoje miejsca do zabaw, które utrzymują w czystości i porządku. Nad Tyrką rozwiązują zagadki o wodzie, szmer rzeczki je uspokaja i uświadamia im, że woda to skarb, w przyjaźni z nią warto iść przez świat. Bez wody nie ma życia, o tym wiedzą też dzięki video filmie o Kropelce.

Dużo hecy przedszkolaki mają z własnych kostiumów na Ekologicznych Dyskotekach, gdzie ubrania i dodatki są z gazet, plastikowych kubków po jogurtach i sokach lub innych „twórczych śmieci”. Bardzo solidnie oldrzychowickie przedszkolaki przygotowują się do ochrony przyrody słuchając opowiadań o przyrodzie z książki Franciszka Balona. Lubią też zabawy z miotłą czyli „wielkie sprzątanie”, a zielona piosenka uczy ich segregować odpadki według tworzywa.

A 22. 4? Poranne ciekawostki z naszej planety, potem składanie żabki lub biedronki metodą origami, malowanie motyla lub rysowanie wiosennych kwiatów i zabawa w takt piosenki Majki Jeżowskiej „My chcemy grać w zielone” kończy poranek w oldrzychowickim przedszkolu.

Później na podwórku Święto Ziemi przedszkolaki obchodzą na roboczo, tu i tam jeszcze trzeba pograbieć pod naszą starą lipą i już można bawić się w zielone, przebierać się za wybrane zwierzątka, śpiewać sobie o słoneczku, biegać za motylkiem, obserwować przez lupę małą biedronkę i z radością oglądać lot bociana.

Przed snem mali strażnicy przyrody wysłuchali wiersza, a od poniedziałku czekają ich kolejne dni ochrony przyrody.

Gdyby na ziemi zabrakło drzew,
gdyby na zawsze ucichł ptasi śpiew,
gdyby motyle fruwać przestały,
a wieczorem żabki nie kumkały,

gdyby ostatni mały usechł kwiat,
smutną pustynią stałby się nasz świat.
Nas na tym świecie także by nie było,
tak by się życie na Ziemi skończyło.
Lepiej przed szkodą zmyśleć niż po szkodzie,
więc nie pozwólmy zginąć przyrodzie.

Janina Opluštivová

Dostaliśmy też list z świetlicy szkolnej PSP w Cz. Cieszyńce o Nocy z panem Andersenem. Marek Fajkus, Piotr Wygrys i Urszula Pustówka opisali, jak oglądali fragmenty przedstawienia o Królowej Śniegu, sadzili „BAŚNIO-DRZEWE”, grali gry i słuchali baśni „Czarodziejski kufer”. O północy odwiedzili bibliotekę, gdzie duch Andersena nie tylko opowiadał o słynnym bajkopisarzu, ale też rozdał dzieciom upominki. Dzieci bardzo dziękują za tę piękną noc i cieszą się na przyszły rok.

Dziękujemy za otrzymane listy i czekamy na następne!
Wasi Głosik, Ludmiłka i Kropka

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

Koszarzyska

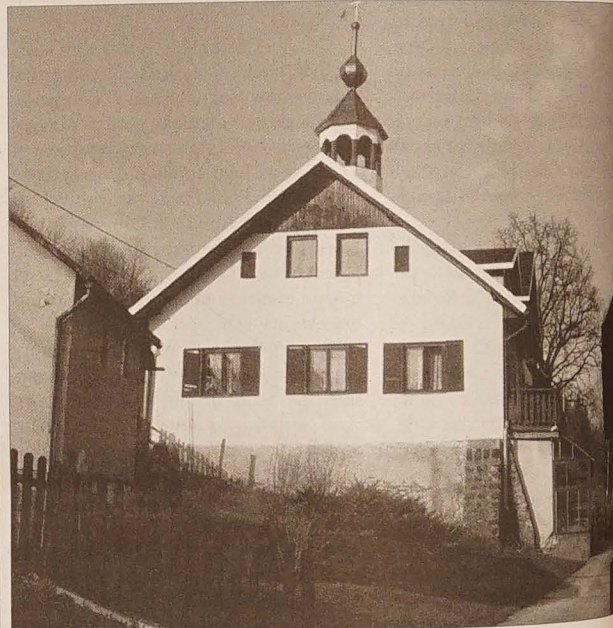
Początki szkolnictwa w Koszarzyskach sięgają drugiej połowy XVIII wieku, a według innych źródeł dopiero roku 1822. Edukacja początkowo przebiegała w domach prywatnych. Nauka odbywała się tylko zimą, bo latem nie było na nią czasu. Dzięki usilnym zabiegom władz gminnych oraz pomocy Komory Cieszyńskiej zbudowano w 1828 pierwszy budynek szkolny. Według innych źródeł miało to nastąpić w cztery lata później. Tak jak inne podobne obiekty w podgórskich wioskach, posiadał charakterystyczną wieżyczką z dzwonem. Wewnątrz znajdowała się jedna izba lekcyjna oraz mieszkanie dla nauczyciela. Początkowo była to szkoła wyznaniowa – ewangelicka. Stanowisko pierwszego kierownika i nauczyciela objął Andrzej Kotas z Tyry. W 1938 roku szkołę poddano rekonstrukcji.

Podczas okupacji w budynku mie-

ściła się szkoła niemiecka. W tym czasie zginęli dwaj przedwojni nauczyciele. Józef Matusik zmarł na obozie koncentracyjnym, natomiast Henryk Doffek został rozstrzelany tuż przed końcem wojny na m. r. w Cieszyńcu. W 1950 roku przeprowadzono do nowego, wzniesionego budynku. Natomiast w 1951 roku do budowy nowej szkoły, czynione są starania.

Obiekt z 1828 r. należąca do parafii ewangelickiej odkupiło Państwo Gospodarstwo Rolne, które miało z zamiarem zaadaptowania go na mieszkalny. Temu jednak sprzeciwiła się CHKO, broniąc historycznego charakteru budynku. Przed dwudziestoma laty budynek odkupił Ewa i Stanisław Zagórowie, którzy mieszkają w nim po dziś dzień. Dzwon z wieżyczki przeniesiono do kaplicy cmentarza.

CZESŁAW GAMBAK

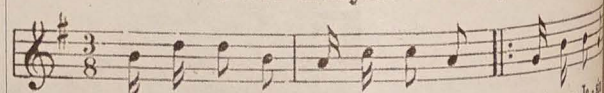

Tak jak inne podobne obiekty w podgórskich wioskach, budynek polskiej szkoły w Koszarzyskach posiadał charakterystyczną wieżyczką z dzwonem.

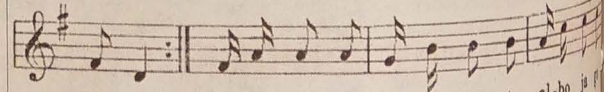
150 pieśni

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAUR

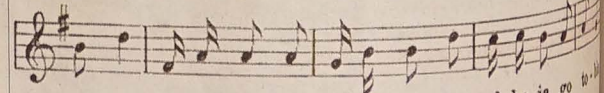
Dwie Marysie kochały się

1. Dwie Ma - ry - sie ko - cha - ły się w jed - nym Ja - siu

o - bie, Al - bo mi ty Ja - sia od - stap, al - bo ja go

to - bie, Al - bo mi ty Ja - sia od - stap, al - bo ja go

2. Dwie Marysie — zdybały się
I mówiły o tem:
[: „Czem będziemy Jasia wabić,
Urodą czy złotem?” :]

3. Pierwsza rzekła: „Zobaczymy,
Kto Jasia otrzyma?
[: Ty go będziesz wabić złotem,
A ja go oczyma.” :]

4. Dwie Marysie — spytały się
Razem Jasia obie:
[: „Czy ze złota, czy ze wdzięku
Bierze żonę sobie?” :]

5. Jasio wybrał, Jasio wybrał
I narzeka na to:
[: „Ze ma żonę, co nie kocha,
Chociaż jest bogata.” :]

6. Kto pamięta, — że dźwięki
Chłopców zwoździł mogą
[: To tem bardziej niech wam
Tą mądrą przestroga: :]

7. Niechaj z babką dźwięki
Łączą się dla chleba:
[: A dla szczęścia miłoty
Kochać się potrzeba. :]

Ze zbiorów Czesława

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Tešín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

Telewizja

CZWARTEK 28 KWIETNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio 8.25 Kawa czy herbata 9.05 Pan Andersen opowiada (s.) 9.30 Budzik 10.00 Archiwum Zacka (s.) 10.30 Moda na sukces (s.) 10.50 Dr Quinn (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Europa bez miedzy (mag.) 12.45 Sąsiedzi (s.) 13.15 Lokatorzy (s.) 13.45 Miasto marzeń (s.) 14.10 Mamo, tato pomóżcie (mag.) 14.30 Działka Australia - Kraina eukaliptusów (pr. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Benedykt - XVI robotnik winnicy pańskiej 15.40 Moda na sukces (s.) 16.05 My, wy, oni (mag.) 16.30 Puchar rodzinny (mag.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Telexpress 17.20 Forum 18.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.35 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Prosto w oczy 20.20 Pogoda dla kierowców 20.30 Oficer (s.) 21.35 Sprawa dla reportera 22.15 Debata (pr. public.) 23.00 Wiadomości 23.15 Międzynarodowy Turniej Tenisowy Kobiet J&S Cup 23.35 Kleopatra (film USA) 1.10 Skandaliczne życie Sally Hemings (film USA) 1.55 Magazyn Ligi Mistrzów.

KLEOPATRA

Film USA, 1934

TVP 1, czwartek 28. 4., godz. 23.35 Reżyseria: Cecil B. DeMille. Występują: Claudette Colbert, Warren William, Henry Wilcoxon, Joseph Schildkraut, Ian Keith i inni.

Trzecia z kolei, lecz pierwsza dźwiękowa, choć jeszcze czarno-biała opowieść o losach ostatniej egipskiej królowej, Kleopatry VII zwanej Wielką, która żyła w latach 69-30 p. n. e. Rok 48 p. n. e. W Egipcie trwa walka o władzę pomiędzy Kleopatry a jej bratem Ptolemeuszem, który nakazuje wypędzić siostrę na pustynię i pod groźbą śmierci nie wracać do Aleksandrii. Tymczasem do Egiptu, który znalazł się w sferze wpływów Rzymu, zmierzają Juliusz Cezar, twórca potęgi imperium. Korzystając z jego obecności, Kleopatra, ukryta w zwoju kobierca ofiarowanego Cezarowi, dostaje się przed jego oblicze. Wykorzystując swe kobiece wdzięki, Kleopatra prosi go o pomoc w odzyskaniu władzy i względną niezależność dla swego kraju, obiecując w zamian rzymskiemu władcy możliwość dotarcia krótszą drogą do Indii.

■ TVP 2

6.50 Złotopolscy (s.) 7.10 10 minut tylko dla siebie 7.25 Rozalka (s.) 7.50 Plastusiowy pamiętnik (s. anim.) 8.00 Kasztaniaki (s.) 8.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 8.40 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.40 Pytanie na śniadanie 11.15 Panorama 11.20 Pytanie na śniadanie 11.50 Święta wojna (s.) 12.20 Niania na medal (s.) 12.45 10 minut tylko dla siebie 13.00 Panorama 13.30 Lada dzień (film USA) 14.15 Bar „Atlantic” (s.) 14.45 Ojczyzna-polszczyna 15.05 Meksyk - Polska (mecz towarzyski) 16.00 Panorama 16.10 M jak miłość (s.) 17.00 Życie ptaków (pr. dok.) 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu 19.35 Nie do wiary (s.) 20.01 Panorama flesz 20.05 Jadowita śmierć (film USA) 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 Wojny domowe (film ang.) 0.20 W obronie prawa (film USA) 1.05 Saudyjska rodzina królewska (film USA).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Niedźwiedzie w Pirenejach (pr. dok.) 9.45 Dusza kresowa (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość

dnia 11.45 Muzyka łączy pokolenia 12.35 Szalejąca planeta - Błyskawice (s.) 13.50 Agrobiznes 14.00 Echo Bałtyku (mag.) 14.45 Dobre praktyki (pr. eduk.) 14.55 Janka (s.) 15.45 To jest temat 16.00 Obrady Senatu 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej natury 17.50 Czarno na białym 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Ludzie i sprawy 19.00 Era Basket Liga 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarzy 21.45 Aktualności 21.50 Uwaga weekend informator kulturalny 22.15 Niezła jazda 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Patrol Trójki 23.35 Śmieciarz (film ros.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Interwencja (mag.) 7.20 Rocket Power (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Gra w ciemno 9.45 Na zawsze razem (teleturniej) 10.40 Czułość i kłamstwa (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 TV market 13.05 Duel Masters - Mistrzowie kajudo (s.) 13.30 Domowa kawiarenka (pr. kulinarny) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 21.50 Co z tą Polską? 22.50 Liga mistrzów śmiechu 23.35 Raport specjalny - Tybet sprzedane wartości 0.05 Biznes Wydarzenia 0.35 Dzikie pojedynki (s.) 1.20 Klinika samotnych serc (s.) 2.15 Magazyn sportowy 4.15 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.00 Magazyn chrześcijański 5.10 Magazyn religijny 5.30 Zmierzch wynalazców 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 W lot po świecie (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Przegląd ze stolicy (film USA) 11.30 Karel Kyncl 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.30 Bananowe rybki (talk show) 14.55 Oczarowanie V (s.) 15.50 Co mogą zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole (mag. dla dzieci) 16.30 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Przyjaciele VIII (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.50 Czeskie głowy (s. dok.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Podróż z miasta (film czes.) 22.00 U nas w Europie (mag.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.45 Porwani (s.) 1.10 Przyjaciele VIII (s.) 1.35 Allo! Allo! (s.) 2.05 Morawski rok - Wiosna (dok.) 2.30 AZ-kwiz 3.15 Broń 2. wojny światowej 4.00 W biegu 4.40 Omega (dok.).

■ TVC 2

5.00 Blok publicystyki ekologicznej 6.00 EXPOczłtówka 6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.45 Czeskie głowy (s. dok.) 7.50 Panorama 8.35 Świat książek (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 12.40 Cudowny świat: Człowiek - tajemnicza istota (s. dok.) 13.05 Wspomnienia przeszłości: Wędrowki z dinozaurami II (s. dok.) 13.40 Bajki Andersena 13.45 Jagoda i Kwiatek (s.) 13.55 Bajka 14.10 Świat zwierząt 14.30 Długa podróż do domu (s. anim.) 14.55 Meduza (lista przeb.) 15.25 Świat na torach 15.50 GEO: Tsunami (s. dok.) 16.15 Inspiracje na przyszłość 16.45 O konieczności architektury (s. dok.) 17.00 Skryte w depozytariuszu (s. dok.) 17.10 Wizyta w zoo 17.20 Telewizyjny klub os. niesłyszących (mag.) 17.50 Allo! Allo! (s.) 18.25 Czechy - Kanada (hokej na

lodzie) 20.45 MaXtreme (mag.) 21.05 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.35 Pilzneńskie bąbelki 2005 21.45 Czeskosłowacki Tygodnik Filmowy 22.00 Klub Filmowy: Ceremonia (film franc.) 23.55 Zmierzch wynalazców 0.20 Magazyn chrześcijański 0.35 Magazyn religijny 1.00 Bolkoviny 1.45 Magazyn paraolimpijski 2.00 MaXtreme 2.20 Serwis przedsiębiorcy 3.10 Program rozrywkowy 4.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Historia z Serengeti (s. dok.) 9.30 Narzeczona w czerni (film USA) 11.15 Matlock IX (s.) 12.10 Stefanie (s.) 13.00 Darowane serce (s.) 13.50 Moja puszysta Walentyna (s.) 14.45 Obrońca (s.) 15.40 Chicago Hope V (s.) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.20 Medicopter 117 IV (s.) 18.10 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pali wam to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Dawno temu na Wschodzie (pr. roz.) 21.10 Redakcja III (s.) 22.15 Obywatelskie judo (pr. publ.) 23.00 Turbulencja III: Heavy Metal (film koprod.) 0.45 Mutant X II (s.) 2.15 Rady ptaka Loskutaka 2.45 Program rozrywkowy 4.15 Dwaj z Queens II (s.) 4.35 Zachodni wiatr (s.).

■ PRIMA

8.00 Counterstrike (s.) 9.00 Wbrew losowi (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.10 Hotel Orth VIII (s.) 12.05 Siska II (s.) 13.15 Świat Dawsona IV (s.) 14.05 Pomoc domowa II (s.) 14.35 Pan Złota Rączka V (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 II (s.) 16.00 Jej mordercy (s.) 16.55 Jednostka specjalna, Kolonia (s.) 17.50 Obwód Wolfa VII (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Pixie i Dixie (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.05 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 22.00 Ciernie (talk show) 22.50 Sprawy dr Halifax IV (s.) 0.30 Szybka wygrana 2.10 Dementi 2.55 Podrywarnia 3.45 Sauna (talk show) 4.30 Prima archiwum.

PIĄTEK 29 KWIETNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio 8.25 Kawa czy herbata 9.05 Małgosia i buciuki (dla dzieci) 9.30 Jedynecka 9.50 Bajeczki Jedynecki 10.00 Stuart Malutki (s.) 10.30 Moda na sukces (s.) 10.55 J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Wielkie sprzątanie (pr. ekol.) 12.45 W labiryncie (s.) 13.15 Bulionerzy (s.) 13.45 Natura 2000 14.05 „...niech świat pamięta o nas...” Tragedia Górnoślążaków 1945 15.00 Wiadomości 15.10 Jedzie, jedzie sklep 15.35 Moda na sukces (s.) 16.05 Raj (mag.) 16.30 Szansa na życie (felieton) 16.50 Sportowy Express 17.00 Telexpress 17.20 Parapet (mag.) 17.35 Randka w ciemno (pr. rozryw.) 18.10 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.35 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Bulionerzy (s.) 20.40 Na fali (film USA) 22.50 Wiadomości 22.55 Międzynarodowy Turniej Tenisowy Kobiet J&S Cup 23.10 Czerwona róża (film USA) 0.35 Prawo i bezprawie (film USA) 1.15 Czczeńska kołysanka 2.10 Zła krew (film USA).

■ TVP 2

6.45 Złotopolscy (s.) 7.10 10 minut tylko dla siebie 7.20 Rozalka Olaboga (s.) 7.50 Plastusiowy pamiętnik (s. anim.) 8.00 Kasztaniaki (s.) 8.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.45 Pytanie na śniadanie 11.15 Panorama 11.20 Pytanie na śniadanie 11.50 Święta wojna (s.) 12.15 Rozwiedzione dzieci (s.) 12.45 10 minut tylko dla siebie 13.00 Panorama 13.30 Lada dzień (film USA) 14.15 Benefis - Europa da się lubić 15.10 Maraton Wrocław 2005 15.30 Złotopolscy (s.) 16.00 Panorama 16.10 Złotopolscy (s.) 16.40 Niewiarygodna podróż w głąb ludzkiego umysłu 17.40 Dziwne przygody koziołka Matołka (s. anim.) 18.00 Program lo-

kalny 18.30 Panorama 19.05 Herbatka u Tacka 20.00 Panorama flesz 20.05 Europa da się lubić 21.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 Wideoteka dorosłego człowieka 23.15 Nowojorscy gliniarze (film USA) 0.00 Nakręcona noc (pr. rozryw.) 0.50 Dostawa (film USA).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Bliżej natury 8.45 Gość dnia 9.00 Smaki, które podbiły świat 9.45 Dusza kresowa (s. dok.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Rawa Blues Festiwal - Shakin' Dudi 20-lecie 12.35 Ginące cywilizacje (s. dok.) 13.50 Agrobiznes 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Dobre praktyki (pr. eduk.) 15.00 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.) 15.45 O tym, jak Gary odkrywa Polskę 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Złudzenie 17.50 Trzymaj formę 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Studio TV Katowice 19.00 Klan (s.) 19.25 Bitwa pod Budziszynem 1945 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarzy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe 21.55 Rozmowy z pieprzem 22.15 To jest temat 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Zamiana żon Emma i Lizzie (film ang.) 0.05 Sfora (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.00 Interwencja (mag.) 7.20 Duel Masters - Mistrzowie kajudo (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Gra w ciemno 9.45 Ochrona absolutna (film USA) 10.40 Czułość i kłamstwa (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 13.05 Rocket Power (s.) 13.30 Domowa kawiarenka 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Klinika samotnych serc (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.45 Exclusive 17.15 Idol Extra (pr. rozryw.) 18.00 Liga mistrzów śmiechu 18.45 Wydarzenia 19.25 Narzeczona dla księcia (film USA) 21.35 Świat według Kiepskich (s.) 22.05 Nieustraszeni (film USA) 23.35 Biznes Wydarzenia 0.05 Historia tworzy się nocą (film ang.) 1.45 Aquaz Music Zone.

NARZECZONA DLA KSIĘCIA

Film USA, 1987

Polsat, piątek 29. 4., godz. 19.25

Reżyseria: Rob Reiner.

Występują: Robin Wright, Cary Elwes, Chris Sarandon, Fred Savage, Peter Falk i inni.

Baśń filmowa dla całej rodziny. Dzieciak czyta swojemu choremu wnucełowi powieść - „Narzeczona dla księcia”, która była również ulubioną lekturą jego dziadka. Snuje piękną opowieść o miłości pewnej dziewczyny, mieszkającej na farmie, imieniem Jaskier, do przystojnego parobka Westley'a. Ale zanim spełnią się ich marzenia o wspólnym szczęściu, będą musieli przezwyciężyć wiele nieprawdopodobnie trudnych przeszkód. Aby zasznużyć na rękę Jaskier, Westley decyduje się wyruszyć w wielki świat i gdzieś na morzu wieści o nim gina... Jaskier bardzo z tego powodu rozpaczka. Mija pięć lat a Jaskier porywają bandyci księcia Humperdicka...

■ TVC 13

5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 9.00 Na przełaj (s.) 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Żyłem z nieznaną (film czes.) 11.30 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Jak na ryby... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś (mag.) 14.25 Program dla miłośników mu-

zyki dętej 15.00 Życie na zamku (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Pomagamy sobie 16.30 Niefortunna czarownicą V (s.) 17.00 Zapomniana wyprawa (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.50 Czeskie głowy 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Nie wahaj się i kreć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Hamman (film USA) 21.40 Talk show Jaroslava Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.00 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Cierpienia żonatego mężczyzny I (s.) 23.55 Malena (film wł.) 1.25 Aktorka kręca filmy 2.45 Pod pokrywką 3.10 Na playwall z J.-P. Gaultierem.

■ TVC 2

5.00 Inspiracje na przyszłość 5.25 O konieczności architektury (s. dok.) 5.40 Skryte w depozytariuszu 5.50 Wesoły malarz poważnie (dok.) 6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.45 Czeskie głowy (s. dok.) 7.50 Panorama 8.35 Historie wojskowe (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 13.00 Czeskosłowacki Tygodnik Filmowy 13.15 GEO: Tsunami (s. dok.) 13.45 Śpiewanki 13.50 Obojętliwym Florianem (bajka) 15.00 Kluciki (dla dzieci) 15.10 Labirynt (dla dzieci) 15.45 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.10 Co mogą zrobić dla siebie (mag.) 16.20 Kamera w podróży: Wyprawy na koniec świata (s. dok.) 17.10 Gdzie pieniądze pomagają 17.20 Skarby świata (s. dok.) 17.35 Nasze zamki (s. dok.) 17.50 Świat książek (mag.) 18.15 Sposrżenia Karla Kyncla 18.20 Herbata dla trzech 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Wieczór galowy hokeja na lodzie 19.55 Stop (mag.) 20.00 Hitler - czy można zrozumieć diabła? (dok.) 20.50 Sposrżenia Karla Kyncla 21.00 Piękne zguby (talk show) 21.30 Notes (mag. muz.) 22.10 Pilzneńskie bąbelki 2005 22.20 Książki dokumentalne: Europa wokół nas - My w Europie! (dok.) 23.50 Pavarotti i przyjaciele 2003 (pr. muz.) 0.35 U nas w Europie (mag.) 1.00 Świat na torach 1.20 Czarne owce 1.45 Jak na ryby... 2.10 Cierpienia żonatego mężczyzny I (s.) 2.40 Wielki wóz 3.05 Hitler - czy można zrozumieć diabła?

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Historia z Serengeti (s. dok.) 9.35 Hart i Hart: Tajemnice Hartów (film USA) 11.10 Matlock IX (s.) 12.05 Stefanie (s.) 13.00 Darowane serce (s.) 14.45 Moja puszysta Walentyna (s.) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Medicopter 117 IV (s.) 18.10 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pali wam to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Milioner (teleturniej) 21.05 Weekend (mag.) 21.50 Książki z górnej półki 22.40 Egzekutor (film USA) 0.55 Thrills (s. erot.) 2.45 Obywatelskie judo (pr. publ.) 3.15 Program rozrywkowy 4.10 Dwaj z Queens II (s.) 4.30 Zachodni wiatr (s.).

■ PRIMA

8.00 Counterstrike (s.) 9.00 Wbrew losowi (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.10 Hotel Orth VIII (s.) 12.05 Siska II (s.) 13.15 Świat Dawsona IV (s.) 14.05 Pomoc domowa II (s.) 14.35 Pan Złota Rączka V (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 II (s.) 16.00 Jej mordercy (s.) 16.55 Jednostka specjalna, Kolonia (s.) 17.50 Obwód Wolfa VII (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Pixie i Dixie (s. anim.) 19.53 Losowanie loterii Euro milionów 19.55 Zielona mila (film USA) 23.30 Losowanie loterii Euro milionów 23.40 Pod presją (film USA) 1.15 Sfora (talk show) 5.00 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Dnia 28. 4. obchodzi znaczny jubileusz 80-lecia urodzin
pan WŁADYSŁAW DUDA
z Koniakowa. Życzenia wszystkim najlepszemu, zdrowiu, szczęścia i błogosławieństwa Bożego życzą synowie i córka z rodzinami.
AL-025

Dnia 28. 4. br. mija 15. rocznica śmierci naszego Kochanego Meża, Ojca, Teścia, Dziadka i Pradziadka
śp. ERNESTA HOLAJNA
z Cierlicka Górnego. O chwilę wspomnień prosi najbliższą rodziną.
GL-186

Wyrazi głębokiego współczucia panu Władysławowi Niedobie z powodu zgonu
MATKI

Składają członkowie Rady Republikańskiej i Polskiej Sekcji Narodowej Ruchu Politycznego Coexistencja-Wspólnota.
GL-232

Śmierć bramą życia
W głębokim żalu pograżeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 26. 4. 2005 zmarła w wieku 63 lat nasza Ukochana Mamusia, Babcia, Siostra, Teściowa, Szwagierka i Ciocia
śp. STEFANIA MARIANNA BRUDNY

z domu Świerczek, zamieszkała w Czeskim Cieszyńsku, Słeská 8. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 29. 4. 2005 o godz. 15.00 w kościele rzymskokatolickim w Czeskim Cieszyńsku.
AD-064

Co w teatrze
SCENA CZESKA - CZ. CIESZYŃ: Stryjska komedia (29, godz. 19.00, 20.00).

Co w kinach
KARWINA - Centrum: W 80 dni dookoła świata (28, 29, godz. 15.30); Kława (28, 29, godz. 20.00); Siła strachu (28, 29, godz. 17.45); Reflex: Ray (28, 29, godz. 20.00); The Ring 2 (28, 29, godz. 17.00); Ex: Snowboardziści (28, 29, godz. 19.00); TRZYNIEC - Kosmos: „Skřitek” (28, 29, godz. 17.30); Zatańcz ze mną (28, 29, godz. 17.30); HAWIERZÓW - Centrum: Rybki z ferajny (28, 29, godz. 15.30); „Román pro ženy” (28, 29, godz. 17.45); CZ. CIESZYŃ - Central: Absolwent (28, godz. 17.30); Ben Julia (29, godz. 19.00); CIESZYŃ - Plast: Sahara (28, godz. 16.45); Constantine (29, godz. 15.00, 19.30); Lucky Luke (28, godz. 15.00); Hitch (29, godz. 17.15, 21.45).

Co na antenie
POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 17.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie
IX FPD - organizatorzy koncertu finałowego przypominają, że próba generalna z orkiestrą rozpocznie się w sobotę 30. 4. o godz. 9.00 w DK P. bezpłata w Hawierzowie. Występujący w drugiej części programu proszeni są o przybycie na próbę z własnymi podkładami muzycznymi o godz. 14.00.
CHÓRY ZRZESZENIA ŚPIEWACZO-MUZYCZNEGO - zarząd zwraca się z prośbą do wszystkich prezesów chórow oraz delegatów Walnego Zgromadzenia Delegatów ZSM, które odbędzie się w piątek 6. 5., żeby wcześniej przyczynili proponowany statut. Materiał ten będzie trzeba uchwalić na posiedzeniu w razie przyjęcia uchwały o

Kronika Rodzinna

Dotknięci bolesną stratą zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, iż dnia 24. 4. 2005 zmarła w wieku 69 lat nasza Najukochańsza Żona, Mamusia, Teściowa, Babcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia
śp. FRANCISZKA KOZUSZNIK
z domu Macura, zamieszkała w Oldrzychowicach 610. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 28 kwietnia 2005 o godz. 14.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Trzyncu. W smutku pogrążona rodzina.
AD-063

W smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych i znajomych, że dnia 25. 4. 2005 po krótkiej chorobie w wieku 86 lat zmarła nasza Siostra, Teściowa, Babcia, Ciocia, Szwagierka
śp. AGNIESZKA PYTLIKOWA
z domu Lugsh, zamieszkała w Orłowej Lutyni. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dzisiaj, dnia 28. 4. 2005, o godzinie 14.30 w sali obrzędów pogrzebowych w Orłowej Zimnym Dole. W smutku pogrążona rodzina.
GL-234

usamodzielnieniu się ZSM. Statut ten został wczoraj wysłany do chórów pocztą elektroniczną i pocztą zwykłą (do tych, którzy nie mają email). Jego brzmienie można przeczytać również na stronie internetowej www.arsmusica.cz (baner Projekt...)

KARWINA RAJ - MK PZKO zaprasza 8. 5. w ramach obchodów jubileuszowego „X Maja nad Olzą” na występ zespołu „Słowiczek” z Rept. Śląskich. Zespół wystąpi w kościele parafialnym w Karwinie Frysztacie o godz. 9.30 podczas Mszy św. O godz. 13.30 będzie koncertował w Darkowie w Parku Zdrojowym.
KARWINA - Komitet Obwodowy zaprasza na zebranie Komitetu Miejskiego 28. 4. o godz. 16.00 w Domu PZKO Karwina Raj. Omawiany będzie występ ZPIT „Śląsk” oraz Festiwal PZKO (sprzedaż biletów).
BYSTRZYCA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza na prelekcję Otylii Tobiola pt. „Lutyńskie Tango” 3. 5. o godz. 18.00 w Domu PZKO.
CZ. CIESZYŃ - Rada Obwodowa MK PZKO uwaga! Zebranie 2. 5. o godz. 17.30 w sali PZKO przy ul. Bożka, dotyczące obchodów 60. rocznicy zakończenia II wojny światowej.
SUCHA GÓRNA - Samorząd Gminy i MK PZKO zapraszają 30. 4. o godz. 16 do miejscowego Domu PZKO na koncert karwińskiego zespołu „Przyjaźni” z okazji 700-lecia Suchej. W wykonaniu chóru, orkiestry oraz solistów Grażyna Wilk-Biernot i Władysława Czepca zabrzmią przeboje pieśni klasycznych, sakralnych, operowych, operetkowych i musicalowych. Dyrygent i kierownik artystyczny Józef Wierzoń.
▲ MK PZKO zaprasza na Górnoski odpust 1. 5. w centrum gminy. Mnóstwo atrakcji dla małych i dużych, zagra świetna „Bielska Orkiestra Dęta”, „Hasičanka”, wieczorem zabawa taneczna w Domu Robotniczym.
SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza na Otwarte Mistrzostwa Koła w tenisie stolowym w Domu PZKO Skrzeczkoń o godz. 9.00. Dnia 30. 4. dla dorosłych, 7. 5. dla młodzieży szkolnej.
PTTS „BŚ” - informuje członków rejonu cieszyńskiego, że nowym rejonowym jest Jan Staszczak, który załatwia wszelkie sprawy turystyczne. Informacji będzie udzielać w salce

PTTS „BŚ”, ul. Komenského 4, Cz. Cieszyń, we wtorki (w dniach kiedy nie będą organizowane wycieczki). Info.: 731 234 797.
▲ zaprasza 30. 4. na Rajd Rowerowy wokół Hawierzowa. Zbiórka na dworcu kolejowym Sucha Górna o godz. 10.00.
▲ zaprasza 3. 5. na Kotarz i Praszy-

DOMY RODZINNE - SPRZEDAŻ
Dom rodzinny w Cz. Cieszyń, ul. Frydecká, parcela 2424 m², 3 garaże. Podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², podpiwniczony, woda, el., kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 550 tys. Kč. 777 077 277.
Chatka ogrodowa z parcelą w Trzyncu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.
Chatka wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el., ładne miejsce. Cena do negocjacji 400 tys. Kč. 606 757 577.
Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., kanalizacja. Cena do uzgodnienia. 606 757 577.
Dom rodzinny w Trzyncu Nieborach, parcela ok. 15 a, dwupiętrowy, podpiwniczony, el., kanalizacja, studnia. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Dom rodzinny w Cz. Cieszyń, ul. Koperniká, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kč. 777 077 277.
GARAŻE - sprzedaż
Garaż w Cz. Cieszyń, w pobliżu ul. U Mlékárny. Cena 95 tys. Kč. 777 077 277.
Garaż w Trzyncu Borku. Cena do uzgodnienia. 85 tys. Kč. 777 074 552.
Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszyń, (budynek ČSOB), ok. 40 m², 1 piętro. Czynsz do uzgodnienia. 606 757 577.
Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszyń, ul. Jablunkovská, 3 pokoje na 1. piętrze, ok. 116 m². Czynsz 7 500 Kč/miesiąc + usługi. 606 757 577.
Oferujemy biuro do wynajęcia w Cz. Cieszyń, ul. Jablunkovská, 3. piętro, ok. 233 m². Czynsz 800-1500 Kč/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.
Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszyń, ul. Viaduktova, parter z oknem wystawowym, z wyposażeniem, 59 m². Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Wędrzyna (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.
MIESZKANIA - oferty
Mieszkanie 2+1, Cz. Cieszyń, ul. Kysucká. Cena 270 tys. Kč. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Polní. Cena do negocjacji 380 tys. Kč. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Kopernikova, duży balkon. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyń, ul. Polní. Cena do negocjacji 380 tys. Kč. 777 077 277.
Mieszkanie 2+1, Cz. Cieszyń, ul. Erbenova, po rekonstrukcji, nowe okna. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Do wynajęcia mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Nádražní, po rekonstrukcji. Czynsz 6 000 Kč + usługi. 777 077 277.
Do wynajęcia mieszkanie 2+1, Cz. Cieszyń, ul. Polní, można również z wyposażeniem. Czynsz 5 000 Kč + usługi (2 000 Kč). 777 077 277.
Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyń. 777 077 277.
Potrzebujemy państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

POD ZNAKIEM „DNIA RZEMIOSŁA” W drzewionce Kotuli

HAWIERZÓW (wak) - W najbliższy poniedziałek, po pięciomiesięcznej przerwie, otwiera swoje podwoje drzewionka Kotuli. Cembrowana chałupa, osadzona na otynkowanej ceglanej podmurówce z dwuspadzistym dachem pokrytym słomą, należy do najstarszych drewnianych budowli ludowych w Cieszyńsku. Została zbudowana w 1781 roku i należy do ostatnich przykładów pierwotnego budownictwa na terenach dzisiejszego Hawierzowa. Aczkolwiek swoją szatą zewnętrzną, ani swoim wystrojem nie pasuje do osiedlowej scenierii bez mała 80-tysięcznego najmłodszego w RC miasta, jednak tym bardziej warta jest uwagi i... zachowania dla potomnych.
Ekspozycja w chałupie Kotuli prezentuje wyposażenie wnętrz i sposób życia na przełomie XIX i XX wieku w środkowej części Śląska Cieszyńskiego. Pomieszczenia mieszkalne wyposażone są w charakterystyczne dla danej epoki meble. Zwiedzający

mogą obejrzeć szereg wyrobów ceramicznych, pochodzących z miejscowych bledwickich pracowni garnarskich. Częścią ekspozycji jest stodoła oraz czynny do dzisiaj wiatrak. Jesienią 1998 roku podczas rekonstrukcji obiektu natrafiono też na starą zabytkową studnię. Całość uzupełnia grządka obsadzona takimi gatunkami jarzyn, jakie uprawiał kiedyś sam gospodarz i jemu współcześni.
W dniu otwarcia drzewionki przedstawia się mistrzowie rzemiosła ludowego. Zwiedzający będą mogli usiąść za kołowrotkiem, zrobić koszyk, miotłę z gałązek brzozy, drutować garnki czy nauczyć się zdobienia piekników. Będzie też można podziwiać m.in. rzeźby Klementa Brokeša oraz wsłuchać się w muzykę na starych instrumentach - okarynie, gajdach i piszczałkach.
Chałupa Kotuli będzie czynna od wtorku do piątku w godz. od 9 do 17 oraz w soboty i niedziele od 13 do 17.

Kwiaty i wspomnienia

JABLONKÓW (kor) - Uroczystości z okazji 60. rocznicy zakończenia II wojny światowej odbędą się w Jablonkowie w poniedziałek 2 maja, dokładnie w 60 lat od wyzwolenia miasta. Obchody organizują władze miasta wspólnie z Czeską Gminą Legionistów, włączyły się też Czeski Związek Bojowników o Wolność oraz Koło Polskich Kombatantów w RC.
Poniedziałkowe uroczystości rozpoczyna się o godz. 11.00 w sali kinowej ratusza, gdzie odbędzie się spotkanie z kombatantami, uczestnika-

mi bitw pod Duklą, Monte Cassino, Dunkierką i Tobrukiem. Wyświetlony zostanie też film dokumentalny o II wojnie światowej.
O godz. 13.00 uczestnicy wspomnieniowego spotkania złożą kwiaty pod pomnikiem ku czci ofiar wojny niedaleko miejskiego cmentarza. Burmistrz **Petr Sagitarius** poinformował „GL”, że organizatorzy zamierzają zaprosić na uroczystość także przedstawicieli polskiej Trójki, której 12 mieszkańców zamordowanych zostało w Jablonkowie w ostatnich dniach wojny.

»Cieszyńskie nebe« w eterze

OSTRAWA (kor) - Ostrawska rozgłośnia Czeskiego Radia nada w najbliższy weekend nagranie czesko-polskiego spektaklu muzycznego „Tešínské nebe - Cieszyńskie nebe” (reż. **Radovan Lipus**) z udziałem aktorów obu scen Teatru Cieszyńskiego, który rok temu miał swoją premierę. Nagrania sztuki **Renaty Putzlacher**, w której zabrzmią utwory **Jaromíra Nohavicy** w nowych aranżacjach **Tomaša Kočki**,

dokonano wprost podczas jednego z przedstawień.
Ostrawskie radio nada „Cieszyńskie nebe” w ramach obchodów 1. rocznicy przystąpienia RC do Unii Europejskiej. W sobotę usłyszymy pierwszą część spektaklu, w niedzielę drugą - zawsze o godz. 17.04.
Przypomnijmy, że jesienią ub. roku wydana została także płyta CD ze studyjnymi wersjami wszystkich utworów z przedstawienia.

wą. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyń do Gnojnika o godz. 7.40
▲ odjazd autobusu na wycieczkę Wisła - Kamienity 1. 5. o godz. 6.45 z Karwiny, 7.10 z Cz. Cieszyń i o 7.30 z Trzyncu (dworzec kolej.). Info.: 558 352 390.
▲ informuje, że są wolne miejsca na autokarową wycieczkę Kysuca - Krajom drotarie oraz na zamek Buchlowice. Zgłaszać się u rejonowych.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyń: do 24. 6. wystawa Cieszyńskie biografie. Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.
Wystawy
TEATR CIESZYŃSKI - WIELKA GALERIA: do 8. 5. wystawa fotografii Rudolfa Jarnota. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.
BIALA GALERIA: do 15. 5. wystawa obrazów i fotografii Schmucker i syn. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyń, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala - lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 20. 5. wystawa twórczości Antonína Othy. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.
▲ **KOTULOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Bledowice:** od 1. 5. „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńsku”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

Oferty
CENTRUM JEZ. OBYCH PYGMALION w Cz. Cieszyń poszukuje księgowej. Wymagania: znajomość agencji personalnej, księgowości prostej i podwójnej, orientacja w ustawie podatkowej, samodzielność. Prosimy o przesłanie życiorysu do 6. 5. br. pod adres e-mailowy: pygmalion@pygmalion.cz lub pod adres: Pygmalion.Smetanova.1912/5.737.01.Cz.Cieszyń, tel.: 558 741 900. GL-236

Co za Olzą
GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja, Bielsko-Biała: do 8. 5. wystawa prac Józefa Holarda. Otwarte wt-nie: 10-18.

Polacy, co dalej z tą petycją?

Zadając to pytanie w czwartym roku po spisie ludności (2001 r.) i tym samym kolejnym ubytku nas Polaków można rozdzielić sprawę petycji do trzech wątków. 1. Piefidie, z jaką czeski parlament skonstytuował tę ustawę, można nominować do antynobla, o ile kiedyś powstanie. Unijna ustawa kazała mu zatwierdzić sprawę a on najprostszą drogą się z niej wywlekał, dając badanie, czy dana społeczność chce dwujęzyczność. Wiedząc z góry, że tylko liczba Polaków jest jedyną w miarę pewną wiadomością (dla nas niestety opadającą) w tym równaniu o bardzo wielu niewiadomych, na końcu którego jest petycja. Pierwsza sprawa, jak gmina do której będzie zwrócona petycja, zweryfikuje podpisane osoby. Arkusze spisowe zostały zlikwidowane, nie wiadomo więc, czy na przykład pan S. napisał, że jest Czechem, a teraz podpisał, bo nie jest fanatykiem, petycję. Nie jest sprecyzowane, czy Polak z obywatelstwem polskim był liczony do tych nad 10 procent umożliwiających robić petycję, a jeżeli tak, to dlaczego do dnia wejścia do Unii jego podpis można było zakwestionować, a potem nie. Gmina nie jest w stanie ustalić narodowości obywatela, który podpisał petycję, bo naruszyłaby ustawę o danych osobowych, a nie ma w niej zezwolenia na taką możliwość. 2. Przy powstawaniu ustawy posłowie założyli, że nawet jeżeli znajdzie się ktoś odważny i zacznie zbierać podpisy, to media czeskie natychmiast na niego skoczą i to dalszych odstręczy od podskakiwania. Tak się stało już w wypadku Czeskiego Cieszyń. To był wspaniały poligon do strzelania w nas Polaków przez wszystkie tzw. obiektywne i niezależne media w rękach zachodnich koncernów, można śmiało powiedzieć, że już tylko czeskojęzyczne i nic poza tym. Na razie podpisy nie zostały zebrane, niewiele ich zresztą brakuje i dyspozycyjni dziennikarze na razie piszą do szuflady, by znów odkurzyć w razie potrzeby. W wypadku Trzyńca atak już nie był taki zmasowany i nawet „Hutnik Trzyńce” wydrukował kilka „za” w swojej ankiecie i chwala mu za to. Czy to było tym, że pracują w nim też Polacy, czy wydawcą, jest już mniej istotne. Jednak artykułami już na początku media niektórych tak wystraszyły, że podczas ubiegłorocznego konwentu prezesów jeden z nich, jak otrzymał wzór petycji do przedyskutowania w swoim Kole, zwrócił ją ze strachem w oczach i słowami: – Niech to „Wspólnota” zatwierdzi, my otrzymujemy dotację na naszą działalność w wysokości 40 000 koron i może zostać wstrzymana. No cóż, i za taką sumę można ustawić granicę polskości w tej gminie. Można też straszyć w knajpie wóz przy piwie, jak jeden z wójtów trzech wiosek Podbeskidzia, które na budynku jako jedyne nie mają ani napisu polskiego, mimo iż liczba Polaków przekracza tam od 22,84 do 17,05 procent. Wójt ten, który napis na gminie ma jakby ręcznie pisany, miał powiedzieć, co mówi się po okolicy, że napis dwujęzyczny w jego gminie będzie po jego trupie. Jest to straszanie jeszcze z czasów komuny, zresztą i rządu tego pana są już i z tego okresu. A może czas już umierać, panie wójcie... 3. Niektóre gminy starają się pójść własną drogą. Nie będą ich wymieniać. Jednak jakaś tablica dwujęzyczna przed wioską nawet na w tym celu wykupionym kawałku gruntu nie ma racji bytu. Po wyborach w przyszłym i następnym latach, po zmianie sił w gminie, zostanie natychmiast usunięta. Nie mówiąc już o uszkodzeniu jej przez wandalów i graficiarzy dużo wcześniej przed zmianą w gminie. Mogę się założyć, że nie będzie pieniędzy na jej naprawę, a i policja nie będzie zbyt aktywna w tropieniu sprawców. Co innego, kiedy by znak drogowy dwujęzyczny na początku i końcu gminy był uszkodzony. Tu już bez zgłoszenia policja jest zmuszona do działania, a i kary są nieporównywalnie większe, co odstręczy może wandalów, a tablice muszą być jak najszybciej naprawione, bo tu są i terminy w ustawie o ruchu na drogach. 4. Tu znów parlament nie poszedł dalej i nie wytorował wytycznych, gdzie te nazwy miejscowości mają być wypisane, czy na początku i końcu miejscowości, jak jest we wszystkich szanujących mniejszość krajach, w tym i na południowej Słowacji, czy gdzieś wirtualnie. Nie chciałbym być złośliwy, ale można to uznać za kolejne chamstwo. Urząd dróg napisów nie zmienia, bo nie ma przepisów i koło się zamyka.

Można jeszcze wiele zarzucić petycji, ale jak już jest, to nie pozwólmy, by powstały wysepki dwujęzyczności: Piotrowice, Kocobędz, ewentualnie Cz. Cieszyń czy Trzyńce. Przedyskutujcie petycję w swoich gminach, umówcie się z sąsiednimi gminami, żeby rozpocząć w tym samym mniej więcej terminie i nim przecieknie co do mediów, już arkusze będą wypełnione. W tym celu wszyscy prezesi na konwencie ewentualnie na Kongresie Polaków 2. 4. otrzymali formularze petycji oraz odezwę do mieszkańców, w której jest napisane, ile trzeba zebrać podpisów.

Instrukcja: Strona do podpisów nie wymaga wyjaśnienia. Na drugiej stronie jest dwujęzyczny tekst petycji dla danej gminy czy miasta. Jest tam pisane o ulicach, musi to jednak być, bo taki jest tekst ustawy i przy wycięciu jakiegokolwiek tekstu z petycji byłaby ona uznana za nieważną. Jest tam także miejsce na wpisanie członków komisji petycyjnej. Wpisujemy imię i nazwisko w wersji z dowodu osobistego oraz adres. Tak samo wpisujemy, kto komisję petycyjną reprezentuje. Po wpisaniu wszystkich nazwisk arkusz kopiujemy na jedną kartkę (tekst petycji z jednej, a tabelkę do podpisów z drugiej strony). Skopiowane strony każdy członek komisji podpisuje za swoim nazwiskiem i petycja jest gotowa do podpisu. Formularze otrzymali wszyscy prezesi Kół PZKO, a jeżeli zgubili je, to są dostępne w wersji elektronicznej w biurze ZG PZKO lub u niżej podpisanego. Na zakończenie drukujemy tabelkę, z której w rubryce 40% widać, ile w jakiej gminie trzeba zebrać podpisów i jakie były ilości mieszkańców w okresie spisu w 2001 roku.

Miejscowość	Ilość mieszkańców	Ilość Polaków	Procentowo Polaków	40 % ilość podpisów
Boconowice	428	104	24,3	42
Bukowiec	1356	347	25,59	139
Bystrzyca	4991	1267	25,39	507
Łomna Dolna	867	224	25,84	90
Łomna Górna	394	90	22,84	36
Gnojnik	1446	151	10,44	60
Gródek	1756	615	35,02	246
Jablonek	5934	1026	17,29	410
Ligotka Kameralna	1097	207	18,87	83
Koszaryska	365	126	34,52	50
Milików	1300	443	34,08	177
Mosty	3997	623	15,59	249
Nydek	1952	451	23,1	180
Płoseczna	804	172	21,39	69
Piosek	1783	304	17,05	122
Ropica	1348	323	23,96	129
Rzeka	466	86	18,45	34
Śmiłowice	581	136	23,41	54
Trzyńce	996	150	15,06	60
Trzanowice	932	170	18,24	68
Trzyńce	38953	6097	15,65	2439
Wielopole	206	36	17,48	14
Wędrynia	3842	1131	29,44	452
Olbachowice	4071	850	20,88	340
Czeski Cieszyń	26429	3660	13,85	1464
Sucha Górna	4370	890	20,37	356
Stonawa	1809	409	22,61	164
Cierlicko	4126	480	11,63	192

Podnieśmy głowy, może granica dwujęzyczności będzie przebiegać od Mostów koło Jablonkowa po Suchą Górna. Czy będzie to nasz ostatni zryw? Potomni nam bezczynności nie wybaczą.

WŁADYSŁAW DRONG, Jablonków 845

W derby górą Stonawa

● STONAWA - BYSTRZYCA 3:1 (1:0). Bramki: 23. Franc, 48. Šurin, 88. Wojtyna - 82. Górecki. Sędziował Křenek. Widzów 100.

Ze skruszonymi minami wracali pod Czantorię piłkarze KS Bystrzyca, którzy w Stonawie nie zagrali na miarę oczekiwania trenera Pavla Vavřača. W pierwszej połowie goście zaprezentowali się kiepsko i Stonawa zasłużyła objęła prowadzenie. W 23. minucie po stałym fragmencie gry na 1:0 trafiał Franc. Również do drugiej połowy gospodarze wyszli w o wiele ofensywniejszych nastrojach i po trzech minutach było już 2:0. W polu karnym goście nieprzepisowo zatrzymali Szczygiela i kapitan Šurin dopełnił z „jedenastki” formalności. Dopiero od 55. minuty gry bystrzyczanie w miarę wzięli się w garść. – *Paradoksalnie pomogli nam gospodarze, którzy mogli podwyższyć na 3:0, ale nie wykorzystali kolejnej „jedenastki” i zaczęli grać nieco nerwowo* – informuje trener Bystrzycy Pavel Vavřač. Ukoronowaniem przewagi gości była bramka autorstwa Góreckiego, którego idealnie obsłużył Staniek. Stonawianie niemniej jednak w końcówce meczu ocknęli się z letargu i na dwie minuty przed gwizdkiem końcowym zaaplikowali przyjeźdnym trzeciego gola. Z rzutu wolnego ustalił wynik dnia Wojtyna. – *Niepotrzeb-*

nie skomplikowaliśmy sobie sprawę. Przy stanie 2:0 oddaliśmy inicjatywę gościom – stwierdził trener Stonawy Jaroslav Vodák. – *Stonawianie w większości grali z pominięciem strefy środkowej, a taki styl gry nam po prostu nie odpowiada* – skomentował derby trener Bystrzycy Pavel Vavřač.

● SOKÓL TICHEJ - RAPID SKRZECZOŃ 0:1 (0:0). Bramka: 90. L. Neuwirth. Sędziował Bortel. Widzów 100.

W malowniczej podgórskiej miejscowości piłkarze Rapidu męczyli się z rywalem do 93. minuty. Wtedy to po akcji zmiennika Ráca gola na wagę zwycięstwa zdobył strzałem głową Lumír Neuwirth. Boisko w Tichej, przypominające mini poligon wojskowy, po którym codziennie hasają czołgi, utrudniało składną grę. Rapid należy do technicznych zespołów i nic dziwnego, że skrzeczonicy jednogłośnie narzekali po meczu na stan „murawy”. – *Rzeczywiście trudno było rozgrywać dokładnie piłkę* – mówi pomocnik Josef Rác. – *Moim zadaniem było rozkręcić trochę leniwą ofensywę i chyba mi się to udało* – dodał bohater spotkania. W 93. minucie Rác idealnie dośrodkował na głowę Neuwirtha, a wypożyczony z Banika Ostrawa młody piłkarz takich okazji nie marnuje. – *Wprawdzie wywalczyliśmy trzy punkty, ale styl, w jakim*

rozmontowaliśmy rywala pozostawia wiele do życzenia – stwierdził trener Rapidu Milan Procházka. – *Niektórzy gracze trochę nonszalancko podszedli do tego pojedynku.*

● SLAVOJ RYCHWAŁD - RASZKOWICE 0:1 (0:1). Bramka: 40. Onufer. Sędziował Moravec. Widzów 100.

Wiosenny sezon w Rychwałdzie daleki jest od ideału. Piłkarze Slavojaja przed własną publicznością w rewanżowej rundzie rozgrywek jeszcze nie zasmakowali zwycięstwa. W meczu z Raskowicami gospodarze niemniej zasłużyli przynajmniej na remis. Obiektywny obserwator tego spotkania musiał zauważyć, iż goście od pierwszych minut nastawili się na bezbramkowy remis i tylko szczególnym zbiegiem okoliczności w wyniku z Rychwałdu z kompletem punktów. Z dobrze zorganizowanej defensywy raskowiczanie wyprowadzali sporadyczne kontry, gospodarze nie mieli się wciąż na baczności. W 40. minucie po jednej z takich szybkich akcji goście wywalczyli na granicy pola karnego rzut wolny. Piłkę ustawił sobie Onufer i technicznym strzałem pokonał Jelena w bramce Slavojaja. Również druga odsłona przebiegała pod wyłącznym dyktando Rychwałdu, podopiecznym trenera Romana Kizara nie było jednak dane strzelić gola. Tylko w słupek główkował Zdeněk, murowane okazy zmarnowali też Bebla i Drobík. W 77. minucie z przypa- kowego ataku goście mogli postawić w meczu kropkę nad i, gospodarzom w sukurs przyszedł jednak słupek Raskowicę potwierdziły, iż należało do najbardziej nieprzyjemnych zespołów w 6. lidze. – *Goście z minimum wyko- rzystali maksimum. My nie potrafimy strzelić gola nawet w stu procentowej sytuacji* – stwierdził sekretarz Slavoj Rychwałd Radomír Knybel. Lokaty po 17. kolejce: 1. Frydlant 2. O. 41, 2. Stara Biela 36, 3. Hodslavice 33, 4. Bystrzyca 25, 8. Stonawa 24, 9. Skrzeczoń 23, 10. Rychwałd 20 pkt. W najbliższą niedzielę: Bystrzyca - Sł Rychwałd, Skrzeczoń - Prapbor, Pietwałd n. Morawach - Stonawa (16.00).

JANUSZ BITTMAR

PUCHAR CMZF: SLAVIA NA KOLANACH

Bank w półfinale trafi na Pilzno

Zwycięstwo w ligowym Pucharze CMZF daje przepustkę do gry w Pucharze UEFA i piłkarze Banika Ostrawa zdają sobie z tego sprawę. We wtorkowym ćwierćfinałowym meczu podopieczni trenera Jozefa Jarabinského rozgromili na Bazalach 5:1 Slavię Praga i są już w półfinale. Wczorajsze losowanie w Pradze zdecydowało o tym, że Ostrawa o bilet do finału powalczy z drugoligową Viktorią Pilzno. Atut własnego boiska będzie tym razem po stronie Pilzna, które w tabeli 2. ligi plasuje się na drugiej pozycji. Półfinałowe spotkanie w Pilźnie zaplanowano na czwartek 12 maja, drugą parę tworzy Liberec i Słowacko (mecz w Libercu 13 maja).

■ OSTRAWA - SLAVIA 5:1 (2:0). Bramki: 10. Klimpl, 25. Cigánek, 46. Metelka, 51. Bystron, 72. Magera - 67. Fořt. Sędziował Šedivý. Widzów 5192. Wiele wskazywało na to, że po sobotniej przegranej ze Spartą Praga piłkarze Ostrawy będą w dołku psychicznym, ale nic z tych rzeczy. Bank od pierwszych minut rzucił się na rywala, a Slavia zaskoczona takim obrotem sprawy popełniała jeden błąd za drugim. W pierwszej połowie fatalnie zagrała praska defensywa i w 25. minucie gospodarze prowadzili 2:0. Po dwóch błyskawicznych trafieniach na wstępie drugiej odsłony było już 4:0 dla Banika i goście obłali się rumieńcem wstydu. Trener Slavii Karel Jarolím obrał po prostu złą taktykę, oszczędzając w pierwszej połowie kilku kluczowych zawodników. Przy stanie 3:0 dla gospodarzy Slavia wprowadziła na boisko napastników Vlčka i Fořta, ale

było już za późno. Pavel Fořt wprowadził w 67. minucie obniżył na 4:1, ale dzieła zniszczenia dokonał z karnego Magera. Ostrawianie wzniesli się na wyżyny, inna sprawa, jak dalece poważnie potraktowali ten mecz gracze Slavii, którzy wciąż mają nadzieję na zajęcie drugiego miejsca w lidze, premiowanego startem w eliminacjach prestiżowej „Ligi Mistrzów”. – *Slavia wystawiła do gry bardzo defensywny skład, ale moi chłopcy zagrali z impetem. W drużynie panuje szampańska atmosfera* – stwierdził trener Banika Jozef Jarabinský. (jb)

Jak już informowaliśmy we wtorkowym numerze „GL”, drużyna tenisa stołowego Klubu Karwina wywalczyła historyczny awans do 2. ligi. Na zdjęciu zwycięska ekipa Klubu – z lewej: Robert Rogalski, Pavel Costache, Jaroslav Goralik, Mirosław Piecowski.

Co słysząc?

● W SOBOTĘ ZAGRAJĄ W KARWINIE LEGENDY TENISA STOŁOWEGO - JINDŘICH PANSKÝ I MILAN ORLOWSKI. Nie lada gratka stykuje się na najbliższą sobotę dla miłośników tenisa stołowego. W karwińskiej hali piłki ręcznej w pokazowym meczu zagrają znakomici reprezentanci dawnej Czechosłowacji - Jindřich Panský (trzykrotny mistrz Europy) i Milan Orlovski (dwukrotny mistrz świata). Impreza rozpoczyna się o godz. 9.00. Jak zapowiadają organizatorzy - KLUBSTEN KARWINA - w ramach pokazówki z dwójką Panský, Orlovski zmierzy siły para Robert Rogalski, Mirosław Piecowski (KLUBSTEN KARWINA).

● PIŁKA NOŻNA - MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO: G. Błędowice - V. Bogumin 1:0 (Chybidziura), Lokomotywa Łąki - Domasławice 2:1 (Synek, Hanzel - Balon), Bogumin B - SKF Hawierzów 1:1 (Slavík - Hanzlík), Cierlicko - Sn Orłowa 5:0 (Bulava, M. Futerko, Po-

lach, Szczepanik, Juhaňák), Datynie D. - I. Piotrowice 1:0 (Blaho), Sn Hawierzów - Zabłocie 2:1 (Horniak, Be- díček - Musil), F. Orłowa - B. Rychwałd 2:0 (Dembiński 2). Lokaty: 1. Zabłocie 41, 2. Datynie 38, 3. Sn Hawierzów 36 pkt. MISTRZOSTWA POWIATU F.M.: Hukwałdy - Piosek 2:1, Gródek - Czeladna 3:1, Gnojnik - Bukowice 1:0, Oldrzychowice - Rzepiszczce 0:1. Lokaty: 1. Gródek 44, 2. Rzepiszczce 41, 3. Hukwałdy 37 pkt. ROZGRYWKI POWIATU F.M.: Milików - Dobratice 3:2 (dla gospodarzy 23 pkt, samobójca). Lokaty: 1. Luczyna 38, 2. Milików 23 pkt.

● RUGBY - PLAYOFFS EKSTRALIGI: Rzcizany - Hawierzów 34:17 (20:7). Rugbiści Hawierzowa ulegli na wyjeździe Rzcizanom w pierwszym półfinałowym meczu Ekstraligi. Seria grana do dwóch zwycięstw przesuwała do Hawierzowa (w najbliższą sobotę, 15.00).